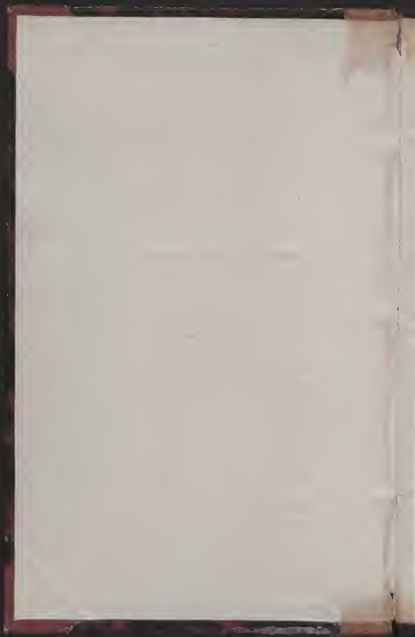

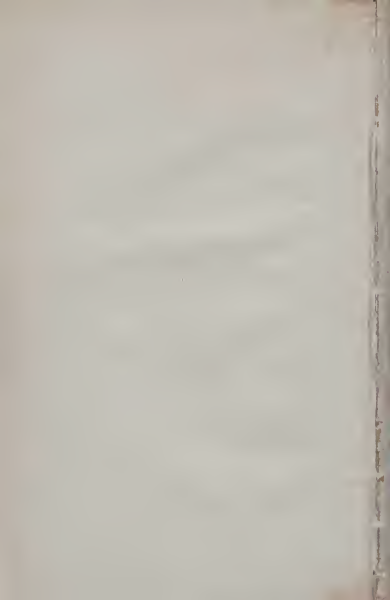
811,
Jm

Júliana Jónsd.:

STÚLKA.

STÚLKA.

L J Ó Æ M Æ L I

EFTIR

JÚLÍÖNU JÓNSDÓTTUR

AKUREYJUM.

AKUREYRI.

PRENTARI: B. M. STEPHÁNSSON.

1876.

Lítil mæð heilsar
löndum sínum,
ung og ófróð,
en ekki feimin;
leitar gestrisni
góðra manna
föðurlaust barn
frá fátækri móður,

—

—

ÓLGUHAFID.

Víðkv.: Hafaldan háa, hvað viltu mjer?

þegar sje jeg sjófaranda,
sýnist mjer í hættu standa
lífið hans og vera' í vanda
á völtum birni ráa.

Hafaldan háa.

Margt kann þessum manni' að granda,
mikið þó hann treysti sjer.

Hafaldan háa, hvað viltu mjer?

Straumar og vindar stríða' á móti;
í stórkostlegu sjávar róti
liggur við að báran brjóti
borð og stafna smáa.

Hafaldan háa.

Afram þó að ferjan fljóti,
fær hún tíðum högg við sker.

H. h., h. v. m.?

Hrekst þá víða hjórtur banda
hafs í bylgjum, svo til landa
sjá fær ekki brjótur branda;
berst við æði láa,
Hafaldan háa.

Þróttar neytir þreyttra handa;
því að sjaldan hvíld að ber.
H. h., h. v. m.?

Fær hann líta frón um síðir;
ferðamaðurinn engu kviðir,
lætur skriða skeið um víði
skemtan með ósmáa.

Hafaldan háa.

Glansa á móti grænar hliðir
í góða höfn hann kominn er
H. h., h. v. m.?

Farmaðurinn ferða lúinn
fær nú hvíldar stað til búinn,
heim úr allri hættu flúinn
hlynur mundar snjáa.

Hafaldan háa.

Sorg í gleði sjest þá snúin,
svo hann engan kviða ber.
H. h., h. v. m.?

Eins er líka, ef menn skoða
æfiskip í stórum voða,
þegar hálum heims á boða
hrekst með krapta smáa.

Hafaldan háa.

Eigið megn kann ekkert stoða;
ó, hvað það er veikt sem gler!
H. h., h. v. m.?

Forlaganna straumar stríðir
og stormar mótgangs ekki bliðir
hrekja oss um veraldar víði
vægð með tíðum smáa.

Hafaldan háa;

oss og stundum upp á hýðir
ógæfunnar stóra sker.

H. h., h. v. m.?

Augurs þungar báru brotna,
í brjóstum oss er vilja drottna;
gæfu byrinn gjörir þrotna
gleði meður smáa.

Hafaldan háa.

Þar til hold í hauðri rotnar,
heims í bylgjum velkist hver.

H. h., h. v. m.?

Hjervistar um haðð kalda
hryggðar þó að rísi alda,
æfiskip má áfram halda
yfir dröfn ósmáa.

Hafaldan háa.

Syndin ein því ill mun valda,
er til landa hvergi sjer.

H. h., h. v. m?

Mótlætis í stormi stríðum
stjórntaum skynseminnar tíðum
sleppum vjer, því kifi kvíðum
kallmennsku með smáa.

Hafaldan háa.

Margar þrautir þá og líðum,
því að krokótt leiðin er.

H. h, h v. m.?

Loksins góða lending fáum,
landið þegar friðar sjáum;
sæluhöfn um síðir náum
sviptir æði láa.

Hafaldan háa.

En í tíma að því gáum:
aðstoð Drottins treysta ber!
Hafaldan háa, hvað viltu mjer?

KVEDJA TIL ÍSLANDS.

Far vel, gamla feðra grund!
fer jeg nú af skauti þínu;
þar með kalda' og þreytta mund
þreifst eg eftir standi mínu;
en mörgum bjóstu bet'r i hagin,
brosti' ei gleði sjerhvern daginn.

Geym vel minna feðra fræ,
falið undir þínu hjarta;
láttu sjerhvern bónda' á bæ
blómgastr vel, svo þurfi' ei kvarta.
þeir með dáð og dugnað' sínum
dafni vel á brjóstum þínum.

Höfðingjunum hlúðu að,
 en hafðu' ei til þess bændu sveita;
 þeim góðu herrum þú þú hað
 af basli, sem kann hendur þreyta;
 láttu þeirra hörund hitna!
 hollt er þeim að mega svitna.

Láttu' á þinna niðja nauð;
 nákvæmara þetta grunda;
 kaldra þinna krakka brauð
 kastast lát ei fyrir hunda,
 svo blóðsognum af brjóstum þínum
 burt ei hrökkvi í armóð sínum.

Láttu' hið aldna ættarblóð
 í æðum hitna sona þinna;
 láttu ei frjálsa þína þjóð
 þola' ofríki granna sinna;
 kom þú lífi' í kuldastráin,
 af kúgun fyr enn liggja dáin.

Þúsund ára þinna öld
 þjer er nú að baki' að hverfa.
 Gömlu fedra frelsis - skjöld
 fagran láttu börnin erfa;
 láttu sjá að sjertu móðir
 og synir þínir liðsmenn góðir.

Það eru' undur, þjóðhátíð
 þínir synir eru að nefna,
 haunverskan er láta lýð

lög þín brjóta' og heit ei efna,
hann sem blóði blandnar veigar
bandingjanna glaður teigar.

Undir hlekkjum ánauðar
ólgi hið forna kóngablóðið;
þínar sanni sögurnar
að sjertu hetju niðja móðir.
Enn er tími' og enn er vonin;
áttu margan hraustan soninn.

Fest í huga fram á braut
fylgir mjer þín gamla saga.
Barnalán þitt blómgvi skaut,
blessuð sjertu alla daga!
Kaldlynd vertu' ei vinum mínum,
vef þá blítt í örmum þínum.

Nú skal halda fram á fley
ferðbúið til vesturheima.
Sit heil, gamla Garðars ey!
götu mína hlýt jeg sveima,
studd með vinar engum armi,
ísköldum af þínum barmi.

Fingur Guðs mjer vísar veg;
vil jeg móðrökk áfram halda,
tilsjá hans því treysti jeg,
torsótt mörg þó risi alda.
Lærði' eg barn, við brjóst þín, móðir,
að biðja þann, er skapti þjóðir.

Fægurbúinn bíður knör
 börnum þínum við að taka,
 sem nú flýja hin köldu kjör
 og kveðju senda þjer til baka.
 Norðmenn flúðu á náðir þínar
 og Norðmenn sækja frændur sína.

Kveðju mína þyl eg þjer,
 þig nær síðast lít úr hafi;
 til fararheilla móðir mjer
 mjallahvítu veifar trafi
 og svalan anda af tryggðataugum
 tára brendum sendir augum.

JEG SIT KYR.

Þreyi jeg enn á ættarjörð,
 eg sem þó gjarnan vildi flýja;
 því að ánauð og örlög hörð
 mjer enn þá geymdu reynslu nýja.

Æ, þú ert móðir, eg þitt barn,
 eykonan gamla í norður hafi;
 verm þú mig stundum við þinn arn
 og vef mig síðast skykkjulaði.

Sætt er við þinn að sofna barm,
 sárþreytt að kvöldi lífsins daga;

vin á ei neinn, er væti hvarm;
verð jeg þá gleymd — og búin saga.

ÍSLAND.

Eldgamla Ísafold,
ófrjósöm þín er mold,
blásin og ber;
næðir af norðanvind'
nágola' um snjófgan tind;
ást þinna barna blind
býr samt hjá þjer.

Höfuðið hvítur snjár
hylur og jökull grár,
björg hamra brýr;
allviða' átt' ómjúk
eldhraun í brjóstadúk;
hafis um boginn bók
belti þjer snýr.

Kveða opt kaldar spár
koldimmar jöklagjár,
barinn brimskafl;
fannhvít hann froða knýr,
fjallhá sem báran spýr;
hræfugl sitt hreiður flýr,
hræðist slíkt afl.

Hversu sem hnýpinn mög
 hirta þín jelja drög
 brjóst þín við ber,
 ef hann, þjer farinn frá,
 framandi' er þjóðum hjá,
 harmandi af hjarta þá
 heim óskar sjer.

Hvað er sem hann knýr heim
 hættan um báru geim
 að fá þinn fund?
 Hann þráir fanna fald
 og fornra rúnaspjald
 sem ramlegt rafurvald
 hans rykki mund.

Í brjósti hans á byggð
 þín brennheit ást og tryggð;
 hart helju blóð
 rennur hans æðum í,
 örlaga' ei hræðist ský;
 fóstura! þjer fæðist því
 frjálslyndust þjóð.

MORGUNSTUND.

Upp af hafsins bláum bárum,
 bak við háan fjallatind,
 sáir geislum silfurklárum
 sólin fögur yfir strind;

speglar sig í tærum tárur,
títt sem fellir hringalind.

Meðaumkunar mænir auga
mildust hæða drottningin,
þangað sem að löngum lauga
lækir tíra föla kinn;
hana sendi brekku bauga
blíður himnafaðirinn.

HAUSTÍÐ.

Styttast dagar, dimmar skruggur ganga,
dala liljan fagurt missir skraut;
höfuð beygir, hæglát fölan vanga
hallast lætur kalt í móður skaut.

VIÐ DÚNHREINSUN.

Dimmt er í dýflissu
dúns og svælu;
sit jeg einmana,
súrnar í augum;
ramur reykur
rauna mínna
þrýstir að brjósti,
en þreytist höndin.

Undir raula
 rámir strengir
 harmatölur
 hljóðlauss muna.
 Finn jeg nú glögg
 að fáir eru mínir;
 horfin er mjer heill,
 en harmur vakinn.

Vitjar mín enginn,
 voga jeg ei þangað
 sem jeg áður
 athvarf hugði;
 fokið hefur
 fönin í skjólið
 fram af jeljóttum
 jökul skalla.

Á jeg þó skjóf,
 sem aldrei bilar
 þangað minn andi
 þreyttur flóktir.
 Lát þú mig ekki,
 ljúfi Drottinn!
 missa það hæli,
 meðan jeg lif.

EINVERAN.

Leiðast mjer stundir langvinnar;
lífsins þá vakna mein.
Hugur minn reikar hjer og þar,
helzt þegar jeg er ein.

Mjer flýgur þá í þanka margt
það, sem er um líðið;
því forlögin mig heldur hart
hafa opt leikið við.

Það hulið mönnum öllum er,
sem einu gildir þó.
Ó, að jeg stæði eins og sker,
ólganti er báran sló.

Hann, sem að allra heyrir stund,
hann, sem öll reiknar tár,
hann einn er skjöldur minn og mun
mín græða hjartans sár.

EFTIR INGIBJÖRGU CUDMUNSDÓTTUR;

Undir nafni fösturdóttur hennar G. G. d.

Líður lífsins straumur
líkt og sungið vers;
allt er eins og draumur,
ef vjer gætum þess.
Sjáum vorsins blómstrin blíð

fölnuð, visin falla' á grund
fyrir vetrar hríð!

Eins vor æfisdagur
endast stundum þá,
lífs er leikur hagur
lukku hjóli á.
Komi' hin dimma dauða nótt,
vini bæði' og vandamenn
verðum kveðja fljótt.

Þegar þetta' eg skoða,
þrýsta að hjarta sinn
harðan harma boða,
hrjóta tár á kinn.
Minn það vakinn muna slær,
hvað mjer hrifin fljótt varst frá,
fóstra' og systir kær!

Mjer þú margar sýndir
móður velgjörðir;
dagfar dyggðum krýndir,
Drottinn elskaðir,
vel þitt ræklir stand og stjett;
stöðuglynd með stilling vannst
stunda' að gjöra rjett.

Þó af hrellðum huga
hljóti að blikna kinn,
sigt mig sorg skal buga;
sje jeg, Drottinn minn!

allt er gott, sem gjörðir þú.
Frjálst þú átt, það áður gafst
aftur kalla nú.

Jeg á von, sem vakir
vel í hjarta mjer,
að Frelsarans fyrir sakir
finnumst aftur vjer.
Nú þótt skiljum hjer um hrið,
hjá einum Guði eining með
öðlumst sælu tíð.

MÓÐIRIN Í KIRKJUGARÐINUM;
undir nafni Mad. Kr. J. d. í Hvammi.

Mín þó að sjeu fetin fá
fram á lífdaga skeið,
hefur mitt látið hjarta slá
harmanna nornin reið.

Sætast mjer nú þau svala tár,
þó særast hjartað meir,
þar sem er falinn fólur nár
fjölum og köldum leir.

Hingað opt reikar hugur minn;
hjer er allt kyrt og rótt
hjer því að drottna helst jeg önn
hvíldar eilífa nótt.

Blessaða hjer und blómsturreit
 barnið mitt sefur vært,
 sem eggin dauðans af mjer sleit.
 Ó, hvað mitt hjarta er sært!

Upp rann mjer vonar eygló heit,
 er aldrei framar skín,
 þegar að morgun lífsins leit
 litfagra dóttir mín.

Sólbjörtum steinum sjónar frá
 sakleysis geisli skein;
 broshýrum vörum blómstraði' á
 blíðunnar rósinn hrein.

Fölnað er nú hið fagra blóm,
 fallinn er rósinn smá,
 skuldbundinn dauðans skapadóm'
 skærum lífsmorgni á.

Slökkt eru brúna blysin skær,
 broshýr er kinninn föl,
 helkalt ei lengur hjartað slær,
 hulið í grafar dvöl.

Blunda nú hjer und' blómum smá,
 barn mitt, í þessum reit
 veróniku*, sem vex þar hjá,
 vökva mín tárinn heit.

*) „Gleymdu mjer ekki“.

EPTIR BARN;

undir nafni G. S. d.

—

Drottinn! þú skapaðir himin og haudur.
 Ilver getur skilið þitt vísdómsfullt ráð?
 hvar er sá blettur auganu auður,
 að eigi þar búi þín miskunn og náð,
 þú sem að gegnum lífið oss leiðir,
 líka vor gætir við sótmálið hvurt;
 þú sem að jafnan oss götuna greiðir,
 gefur oss ástvini' og tekur þá burt?

Þú gafst mjer, Drottinn! dóttur mjög kæra;
 dýrgrip þann skoðaði' eg eins og frá þjer.
 Ljósið í sálunni skein þar hið skæra,
 skilningi' og vizku sem birtuna ljer;
 bliðlyndi' og auðsveipni' í barnslegu hjarta
 blómguðist lífsins um skammvinna stund.
 Þannig fær liljan í lundinum skarta,
 en litverp að haustinu fellur á grund.

Ástkæra Þorlaug! mjer eru í minni
 augun þín fögru, þau voru svo skær.
 Æ, svipt er jeg, dóttir mín, samveru þinni;
 sofnuð ert burt, þú hin rósfagra mær!
 Var þetta' æfi', eða var þetta draumur?
 var þetta gleði, að skapa mjer sár?
 Nei, það var tilsettur tími svo naumur,
 tæp því að lifðirðu fimh hjér um ár.

Hvar skal jeg leita að huggun í harmi?
 helzt til þín, Drottinn! sem þerrar mín tár;
 hjartað þú styrkir í höfþrúngnum barmi,
 bezt munt þú græða mín opnuðu sár.
 Þegar mig hjeðan til lífsins inn leiðir,
 læknirinn algóði' og meinanna bót!
 fagnandi dóttir mín faðminn út breiðir,
 farnóða gestinum tekur á mót.

Heimkomu vonina þessa jeg þrái,
 þar til mig Faðirinn kallar til sín.
 Leiði mig Jesús, svo fagnandi' eg fái
 fundið þig, ástkæra dóttirin mín!
 Drottinn á frjálst með að gleðja og græta;
 gott er að stríða hans merkjunum und;
 hann mun að lokunum harmana bæta;
 hallar að kvöldinu lífdaga stund.

MÓÐURHUGSAN

eptir andvana fætt barn; undir nafni O. Br. d.

Sje jeg hjer sálað hold.
 Sæl ert þú, dóttir mín!
 lögð ert þú lík í mold;
 löng varð ei æfi þín;
 heimsins ei leiztu ljós;
 lifir þó Guði hjá,
 sýngur þú honum hrós
 himnesku landi á.

Trúar sjón minni með
 mæni jeg eptir þjer;
 föður lífs sæ jeg sjeð
 faðma mitt barn að sjer.
 Frelsarans undum í
 ertu nú reisum lögð.
 Jeg fagna, þökk sje því
 þrieinum Guði sögð.

Mjer er það huggun hæg:
 hjervist mín liður fljótt.
 Veröld, mjer þeigi þæg,
 þjer býð jeg góða nótt!
 Lætur mig finna frið
 Faðirinn ástargjarn;
 Lausnarans lagt við hlið
 lít eg mitt fagra barn.

MARGMÆDDA MÓDIRIN.

(Hugmynd).

Allt þó mjer gangi upp á mót,
 aldrei því gleðin skín,
 einátt þó hallar undan fót,
 því æfn kvöldar mín.

Eg hlýt að ganga um eyðimörk
 einmana vinum sjar;

þar grær ei rós nje blómgast björk,
beljar við strendur sær.

Myrkt er þá fyrir sjón að sjá,
svart er á vegi hraun;
þyrnibroddunum þreifa' eg á,
þeir stínga opin kaun.

Skapaðan feril skunda má,
skuggi þó hylji jörð;
dregur að kvöldi, dýnja á
dimmviðrin snörp og hörð.

Gegnum harmanna skekin ský
skín mjer þó álengdar
vonar geisli, sem glitrar í
guðdómi eilífðar.

Hugsan er mín og huggan skal,
hjartanu er gefur von,
mitt verðir ljós í myrkum dal
minn ástarkæri son.

Grátbólgnu auga gleðin skín,
gjarnast því hugsa jeg:
þið eruð blessuð börnin mín
blómstur á mínum veg'.

Títt þerrið mína tárugu brá
tállaus og kærleiks hrein;

mig fyrri tímann minnið á,
meðan að sólin skein.

Gjöf sú frá Drottni gleður mig:
gnótt dyggða berið sjóðs;
svo geng jeg róleg sorgar stig,
sje það ykkur til góðs.

Eg vildi' að hvert mitt yrði tár
ykkur til blessunar
mundi það hjartans mýkja sár;
til mestrar huggunar.

Föðurlausra þeim faðir er
fel jeg minn rauna hag;
hann tárin barna sinna sjer,
samur í gær og dag.

BRÚDKAUPSVÍSUR.

1.

Til síra Þorvaldar og mað. Kristínar í Hvammi.

Nú bikar hjóna borinn er að framan
og belja öldur rauðri' á mjaðar lá.
Að horfa, gestir, hjerna á er gaman,
því hverri báru leikur gæfan á.
Nú glóir vin á gylltum vina skálum
og Guðir ásta helga sjerhvern teig;

því eins og tárið svalar hryggum sálum
eins svalar gleði tryggða-blandin veig.

Og eptir skúrir skín opt sólin heitast;
þess skammt að biða verða stundum kann.
Og þetta sjera Þorvaldi nam veitast,
af því hann Drottinn verðugastan fann,
og vini sínum vinargjöf hann sendi.
Jeg veit að enginn þessu ber á mót;
því jómrú Kristín honum gaf með hendi
sitt hjarta trútt, af góðri sprottið rót.

Setjumst nú vinir sumbli að og drekkum
og sætan teiga varir látum bjór,
og hógværd með og hörpuslætti þekkom
vjer hefjum söng, því nú er gleði stór;
og vonar geisli bliki á brúnasólum,
að blessan Drottins falli' í hjóna skaut
og trygglynd gæfan tímans velti hjólum
tállaut um alla þeirra lífsins braut.

2.

Til Jóns Jónssonar og Karólínu Magnúsdóttur.

Komið nú konur, menn,
kvæðin mín heyrið senn,
glöð sem jeg gel!
Þegar jeg síðast svaf —
segi' eg þeim draumi af;
nóttin mjer næði gaf
að njóta hans vel.

Jeg þóttist skunda' á skóg,
 skemmtan þar fengist nóg
 um morgun-mund;
 dvaldi jeg hjer um hrið,
 hugarins gleymdist stríð
 og fannst mjer um þá tíð
 inndælust stund.

Leit jeg um loptið hjart
 liða með vængja skart
 fuglanna fans;
 hafsins var hylur blár,
 hvar upp af sólin klár
 gullroðið greiddi hár
 geisla með dans.

Eg sá hjer eikur tvær,
 í blóma stóðu þær
 hverjum kvist á;
 söngfuglar sátu' í krans,
 sungu dýrð Skaparans;
 unun var innra manns
 allt það að sjá.

Aldin með ýmsum lit,
 ofið sem fegurst glit,
 mót sól var sjá;
 sem kristals kerfi, þar
 köldu tárin náttdaggar
 eikanna blað hvert bar
 blómknöppum á.

Bærðust af blíðvindi
 bæði þau fögru trje,
 laufgræn að lit;
 fast svo í faðma þar
 fjettuðust greinarnar,
 en mjer að eyrum bar
 ylmssvalan þyt.

Gjalla jeg heyrði hátt
 hörpunnar fagran slátt
 draumsjónin dvin.
 Við þetta brá jeg blund',
 boðin á ykkar fund,
 gekk jeg með glaðri lund,
 góð systkin mín!

Þið hafið hjer um hrið
 hóflega gleðitið
 veitt vina fans;
 byrjum því bænar mál
 brúðhjóna fyrir skál,
 hressum vel sinni' og sál
 söng með og dans!

Kvenndyggða' er klædd í skraut
 Karólína, sem hlaut
 jafut metinn Jón.
 Tryggðar og ástar-eið
 öðru hvort sör um leið.
 Elskist um æfiskeið
 hin ungu hjón!

Lukkan þeim verði vís,
 virðing og dyggðapris,
 hagsæld og hrós;
 til frama, fagnaðar,
 friðar og rósemdar
 gjörvalla gleðinnar
 glansi þeim ljós!

Allra sje óskin vor,
 öll þeirra lífsins spor
 blessi Guð best;
 allt felum eins hans náð,
 svo áform þeirra og ráð
 blómgist með dug og dáð
 dag hvern sem mest.

3.

Til Bjarna og Sigríðar.

Um eina stund
 undi' eg ei heima' að bíða;
 um græna grund
 gekk jeg og horfði víða.
 Lund sá jeg standa þar lítið eitt fjær,
 ljómandi' er ylmjurtir skreyttu;
 alvaxnar blómlegar eikurnar tvær
 undrun mjer stórlega veittu.

Nú gekk jeg nær;
 náttúran þá mjer sýndi
 að eikur þær

aldina fjöldi krýndi
 með ljúfur í toppi, en limið svo frítt;
 að lita á þetta var gaman;
 morguns þær vindurinn bærði svo blítt,
 að beygðu þær greinirnar saman.

Brátt heim á braut
 burt svo jeg þaðan vendi;
 með skærast skraut
 skunda leit hal og kvendi
 brúðkaup að drekka og bægja frá hryggð
 Bjarna og jómfra Sigríðar,
 heitið hvort öðru sem hafa nú tryggð,
 er hindrist ef fyr eða síðar.

Blið hjartans bón
 berst þá frá mínum vörum,
 að ung brúðhjón
 æ mæti gæfukjörum.
 Verði hvor önnur þeim indælli stund,
 umvaðin dyggðanna blóma;
 blessan frá Drottni á báða þeim mund
 breiðist með heiðri og sóma!

Um æfi bið
 elskist þau vel og lengi;
 leggi þeim lið
 lukkunnar trúfast gengi.
 Óskin af hjarta sú uppfyllist vor:
 aldrei þeim hagsældin þrotni,

fríður og rósemi faðmi hvert spor;
felum þau voldugum Drottni!

4.

Í brúðkaupi Fríðriks.

Í upphafi vega er þess getið,
að Adam hafi sjer konu fest;
stöðugt í hans að stíga fetið
stundar mannkynið síðan flest;
þannig allt hefur sá til sett,
sem að alheimi stjórnað rjett.

Kærleikans ljós, sem kann ei dvína,
kveikt hafði Guð í hjarta manns;
það blíða ljós skal lifa' og skína
og laga þannig eðli hans,
að ástin komi ást á mót,
er ektamaður festir snót.

Að ráði Guðs og góðra manna
gengið og hefur þannig enn;
Fríðrik sjer ungan festi svánna,
er flokkinn konu prýðir senn;
svarið hans hjarta hefur eið
Helgu, sem dyggða fetar skeið.

Vjer sem að brúðkaup beggja drekkum,
bæn er af hjarta allra vor:
fylgi þeim ljós á lífsveg þeknum,
lán og heiður við sjerhvert spor;

hamingju sanna' og hjartans ró
hann gefi þeim, sem allt til bjó.

Eins og sandinn á sjávarströndum,
sjái þau marga gleðistund;
berist þeim æ sem bezt að höndum
blessan Drottins um haf og grund;
gleðisunna þeim skíni skær,
skýi sem alldrei fyrir slær.

ÆSKAN MÍN.

Horfðu ert, inndæl æska mín,
endurminning samt geymi' eg þín;
man jeg forðum, þá eg var ung,
ei fannst mjer tíðin þung;
ljek jeg við fríðrar fósturu knje,
fljóð það jeg mömmu kallaði.
Mín var þá hrein og hrekklaus, sál
heimsins ei þekkti tál.

Illjóp jeg ljettfætt um græna grund,
í grónu túni' átti' eg blómsturlund;
safnaði' eg vænum viðum þar,
voru það sóleyar.

Blágresi, muru, maríuvönd,
«mjer gleymdu ekki»¹ í sömu hönd

1) Veronika eða kattarauga.

lambablóm, fjólu, baldursbrá
 brosleit-jeg horfði á.

Allt fannst mjer þá með unaðs keim
 í þessum nýja töfra heim
 og rósum krýnda lífsins leið
 ljett var að hlanpa skeið.
 Fjölguðu ár, og fann jeg strax
 fölnuðu blómstur æskudags;
 sakleysið heims var sjónhverfling,
 sá jeg tálsnörur kring.

ÞEGAR JEG LÁ VEIK.

Náðugi Faðir! nú til mín
 náðugum augum renndu;
 náð þína aumri nú mjer sýn
 af náð í brjóst' um kennda
 synduga ambátt, sem að hjer
 sannlega væntir góðs af þjer,
 henni hjálpræði sendu!

Þú sem að öllum vilt svo vel
 og veikum huggun sendir,
 mig nú jeg þinni miskunn fel,
 mitt hjarta til þín vendir.
 Blessaður Drottinn! bænheyr mig,
 biðja skal jeg án afláts þig
 allt fram á lífsins endi.

Vertu mjer, Drottinn! nærri nú,
 návist þína jeg þreyi;
 styrkleika hjartans þróa þú,
 þjer svo jeg treysta megí;
 fleygi' eg mjer nú að fótum þín,
 flann jeg að það er svölun mín;
 hrind þú mjer hjedan eigi!

Tendraðu ljósið trúar mitt;
 til þín sje hugur snúinn;
 styrki mig einkum orðið þitt,
 önd mín þá burt er knúinn;
 kenndu mjer þá að kalla stillt:
 kom þú nú, dauði, þegar vilt!
 vel er jeg við þjer búinn.

UM SAMA.

Langsöm er æfi, mjer leiðast hún tekur,
 lífsins á hafi því sjaldan gefst byr;
 mig fyrir ofviðri mótlætis hrekur,
 mörg ris þá bylgjan, er seint verður kyr.
 Þó skal jeg vona' að hinn voldugi Faðir
 veiti mjer landtöku' af mæðunnar dröfn,
 frændur og vinir hvar finnast ná glaðir,
 flattir í eilífa sælunnar löfn.

ANGURSTUND.

—
 Löngum hreifi' eg ljettu sinni,
 líkt og ei til meina sinni;
 Guð veit hvað mjer opt býr inni,
 ei menn skoða það heimkynni.
 Herrann svalar sálu minni;
 svo flýr jeg með lífsins straum,
 að því hef jeg gefið gaum.
 Enga leit jeg á, sem rynni
 upp um brattar hlóðir;
 allar streyma ár til hafs um síðir.

Blaktir líf á litlu skari,
 lengi hvort jeg svona hjari
 mildur veiztu minn Skapari!
 miskunn þín ein líf mitt spari.
 Í Frelsarans unda mari
 öndu mína hvíl um síð,
 þegar endar þetta stríð;
 leið mig, svo í friði fari,
 fjörs nær þrjóta brautir.
 Þá eru unnar allar lífsins þrautir.

SAMA EFNI.

—
 Finn jeg minn optast hljóðan huga,
 hreifi þó tíðast glaðri lund,
 skammtaða lukku læt mjer duga,

lítil þó virðist marga stund;
 mín kjör jeg Drottins miskunn fel
 mótlætis þó jeg hreppi jel.

Ó, þú minn Guð! sem alla þekkir,
 æ skal jeg vona' og treysta' á þig;
 þó að mig særi hryggðar hlekkir,
 huggar þú æ og styrkir mig;
 þú ert mín eina aðstoð hjer
 allir þó hinir bregðist mjer.

Við þessa skal jeg von mjer una,
 veit jeg að sælli kemur tíð;
 Drottinn er vís til mín að muna,
 má jeg því örugg heyja stríð;
 hann í sorgunum hreysti ljær,
 hann er samur í dag og gær.

HARPAN MÍN HEIMA.

Þegar leiðast þögulir mjer dagar
 og þankinn yfir ýmislegu klagar,
 og lukkan sýnist vera frá mjer vikin
 og vinir taka að brúka við mig —
 :,: tra- la- la- la- la :,:
 og vinir fara' að víkjast burt frá mjer;

Þá, mín harpa, þinn víð hljóðm jeg úni
 og þar við hressist löngum særður muni;

stilla þína strengi vil jeg heima
 stundir þær, sem vinirnir mjer —
 :: tra- la- la- la- la ::
 stundin því að styttest þar við löng.

Sorg og gleði' í söngum birtist þínum,
 samhljóðandi hugardraumum mínum,
 og vinur þinn að vera finnst mjer sæla,
 því vjelin heims ei læturðu þig
 :: hræra hót úr stað ::
 vinur því að varstu Davíðs trúr.

KVÖLDSJÓN.

Út gekk jeg seint um aptanstund,
 lund minni að ljetta þá
 leiðinda blæju frá.

Sá jeg um heiðblátt himinhvolf
 þokaðist þögl nótt;
 þá var allt kyrt og hljótt.

Sváfu þá dýr í dimmum skóg,
 söngfuglar kúðu' á kvist,
 klettastall hrafn fjekk gist.

Mánin í fylling fagur skein,
 speglaði sig í sjó,
 á svæðið glampa sló.

Lagaði norðurljósa kranz,
leikandi' um loftin há
leiptrandi stjörnum hjá.

Á hvítan jökulskalla skein.
Skrímsli í skuggamynd
skriðu und fjallatind.

Blaktaði' ei hár á höfði mjer.
Felldu þá fögur tár
fossandi kristalsár.

Hæg fannst þá mínum huga hvíld
einslega' að horfa hjer
Herrans á dásemder.

VORVÍSUR.

Tíðum hallast hugur minn
hlíðir fjalla undir.
Grænn sem skarlat skógurinn
skrýðir falleg dalverpin.

Syngur lóa ljettum róm;
lyngið glóir berjum;
klyngir spói hvellum hljóm
hring um gróin vorsins blóm.

Fjalls úr drögum drynja ár —

Drottins hög er mundin —
skær og fögur fella tár,
fram í ögur greiða hár.

Fossar víða vekja tal
vors um bliðar stundir,
skunda friðan framan dal
fjalla hliðum undir.

Fögur eru fjöllin há,
földuð hvítum tröfum,
er sig spegla' í Ægi blá
undir sólar stöfum.

SLATTUVÍSUR.

Stráin óðum kanna kvöl;
kná er þjóð til víga;
þá í móðurfaðminn fól
fá hin góðu hnúga.

Blómin ungu hrapa hljótt
hljómlaus tunga sefur;
dóminn þunga skapa skjótt
skjóminn sungið hefur.

Niður seggir stýfa strá;
stálið geggjast verður;

þarf að eggja þunnan ljá
þráðarleggja gerður.

UM SAMA.

Hugsandi jeg horfi á
hvað jeg ef að vinna,
saklaus högg jeg sundur strá;
sízt er vægð að finna.

Ó, hvað nauðug læt jeg ljá
lífi þeirra granda;
varnarlaus ei flúið fá,
falla þar sem standa.

Við erum eins og önnur strá,
enduðum lífs að fetum
fyrir dauðans föllum ljá,
flúið ekkert getum.

Hvarflar mjer í huga þá
hitt, sem fæstir rækja,
kvenær dauðinn kuldastrá
komi mitt að sækja.

LOGN OG SÓLSKIN.

Værð hefur þegið stormur sterkur,
stundar ei á nokkurn þjóst;
boltadreginn silkiserkur
sævarmeyja hylur brjóst.

Þar á glit og gullna stafi
geislum ritar sólin skær
þegar vitjar vörmi úr hafi
vor og hita sinn oss ljær.

UM HÚSFREYJU E. GUDMUNDSEN.

Elinborg í öllum greinum
ættar sinnar heitir rós;
skin af sjónar himni hreinum,
hógværðar og dyggða ljós.
Vífs á æfi vegi beinum
verðskuldaða lífi hrós.

GAMANVÍSUR TIL SÖMU.

Sannu ósa sólin hefur
sjónarljósin himinblá,
fögur rósin vangan vefur,
vel sjer hrósa liljur smá.

Alla vega augun svanna
 yndislega mála sál;
 að sjer dreg'r hún ástir manna
 eins og segulstálið nál.

Eins og ljómar epla þunga
 eikin blómleg fróns um torg,
 dyggð og sóma' er sveipuð unga
 siðafróma Elinborg.

TIL KARÓLÍNU.

Kveð jeg, Karólína!
 kvæðin fyrir þig;
 aptur ósk þá mína
 uppfyll lífs um stig:
 alla æfi þína
 ánægð sjert við mig.

Lukkan holl þig leiði
 lífsins hverja stund,
 blessanin sig breiði
 blíðleg þjer á mund,
 Guð þinn veg æ greiði
 og gleðji þína lund!

TIL SÖMU.

Syng þú nú, seima slóð,
 svana með fögur hljóð;
 gleður það geð.
 Þýðasta þakklæte
 þjer skal jeg láta' í tje;
 lifnar minn lífsande
 ljóðunum með.

Hlusta á hljóðin þín
 hugar er glaðning mín,
 storð hringa stillt!
 Ef veitir unun þá,
 eg líka' í staðinn má
 hróðrar þjer hörpu slá,
 livenær sem vill.

NÝARS ÓSK.

Karólín' kæra mín,
 Kem jeg með ósk til þín,
 einlæg hún er:
 hamingja og hjartans ró
 hljóttir um lönd og sjó.
 Einn sá, er allt til bjó,
 æ sje hjá þjer!

Ágæta auðarströnd,

árið sem fer í hönd,
 færi þjer frið;
 áform og öll þín ráð
 um vefji Drottins náð;
 lukkan í lengd og bráð
 leiki þig við!

TH. SÖMU.

Stökur ljóða stilli' eg á
 strengi hljóða lina
 og hygg þjer bjóða hýr á brá,
 hjartagóða vina!

Eptirlæti er það mitt,
 af því kætist lundin,
 ef jeg gæti stund þjer stytt,
 stjörnu vætu hrundin.

Það eg sinn í þanka fest,
 þrömin linna byggða,
 að jeg minnist æ sem bezt
 allra þinna dyggða.

Þó oss mæðan hjúpi hryggð
 og hverfi gæða stundin,
 geymum bæði trú og tryggð,
 týru flæða hrundin.

Mína ætíð unun tel,
ormastræta vörin,
að þjer gæti gengið vel.
Guð þín bæti kjörin!

Mín þá andvörp sendir sál
sjálf í landið hæða,
bænar vanda' eg vil og mál
vör fyrir handar glæða

Hljóti banda hýra rist
hróðrar blandið frá mjer,
mínum anda kærast kysst.
Kristur standi hjá þjer!

LJÓÐABRJEF TIL SÓMU.

Tryggða vina mín! frá mjer
mál er sjáir 'stöku.
Ljóða dynji harpa hjer,
herðist linu strengirner.

Heyrðu banda hrundin svinn,
heitt elskandi vina!
fús að vanda' á fundinn þinn
flýgur andi ljóða minn.

Heilsan þessa frá mjer fyrst
fær þú nú að skoða:

Sæl og blessuð sjertu' af Krist',
sviðris versa góða rist!

Hann þitt leiðarljósið sje
lífs á skeiði þínu,
hann þjer greiði frið og fje,
frá þjer sneiði mótlæte.

Hverfi mæða' og hugarpín,
hljóttu gæðakjörin;
milding hæða meinin þín
mýki' og græði, vína mín!

Þetta blaðið bragstirða —
biðja' um það jeg vildi —
hittí glaða' og heilbrigða
hita vaðals jörðina.

Við mig tryggða venskapinn,
veittan fyr og síðar,
þels af byggð jeg þakka vinn
þínum dyggðum, ógleymin.

Marga stund þú styttir mjer,
stirða' er hjarði' eg æfi;
tíðum undi eg hjá þjer,
angruð lund er hreifði sjer.

Mjer æ stár í minni það:
mýktir sárin hugar,

þegar bárust þung mjer að;
þerrðir tárin mín í stað.

Sæfar glóða listug lín,
lyndið, móða hresstir,
þegar hljóðskær harpan þín
hljómaði, góða vína mín!

Við þig forðum vísu' eg kvað;
þó væri lítið efni,
gat oss orðið gaman að.
Gefnin borða, manstu það?

Æfin þegar þótti löng,
þrýstu vetrar hriðir,
margvíslegan sömdum söng,
svæfðum trega náms um göng.

Jeg vil reyna' af ljúfri lund,
lukkast enn ef kynni,
að stytta eina amastund
eðalsteina bliðri grund.

Ása mildings mjaðarker
mætri sætu' að færa,
jeg er skyldug þar um þjer,
þiggja' ef vildir nú af mjer.

Frjettagrein til gamans þjer
get eg ei neina þulið;

þar jeg sein í sögnum er,
svoddan leynist fyrir mjer.

Líður bærilega mjer,
lof sje kærum Drottni!
Ímu-blærinn óskar sjer,
allt eins væri fyrir þjer.

Að því gætum, þó að þraut,
þrátt oss mæta kunni,
Herrann lætur lífs á braut
líka kæti falla' í skaut.

Þeir sem reisa' um hjeruð há
hingað og til baka,
skjóðum leysa frjetta frá,
fjarðar eisu lofn, þjer hjá.

Eina hjúpar ægis bál,
aðra knýr svo mæða,
að í djúpið sökkuð sál;
sumir krjúpa' að dauðans skál.

Sumum lypti lukkan traust,
líka niptum hringa;
þeir voru' að giptast hjer í haust,
harimi' að sviptast efalaust.

Veizlur þáði virða fans,
vín í náðum drukku;

sást í bráð á sorgum stans;
sungu, kváðu, stigu dans.

Þar hefur saman drukkið dús
drótt með gamanræður;
bægt frá ama, í brúðarhús
borin að framan mjaðarkrús.

Hafa' ei brjálað svoddan sið
söngva slyngir smiðir,
bænar mál í bragarklið
buldrað skálir bjóna við.

Hefði gaman þótt oss þá
þarna líka að koma,
þiggja frama þessum hjá,
það allt saman heyra' og sjá:

Vefjan þráða, það mig slær,
þarna unað hefðum,
en í bráð var öðru nær,
æ, við báðar vorum fjær!

Ei fyrst hlýða unnt varð mjer
á þá lýða gleði,
um þá prýði fjærri fer,
fleiri' að smiði' eg hugmynder.

Nú jeg þykist hafa hjer
heit mín reynt að efna,

Ása stíkils straum frá mjer
í stíkluvíki' að senda þjer.

En þjer festu' í þanka þá,
þegar lestu blaðið:
nota flest í nauðum má;
nú er frestur betra á.

Vildi' eg mærdin muna þinn
mildri nærði gleði.
Fjaðra stærði fuglinn minn
falar værð í þetta sinn.

Freyju gráta fögur lín
sinnur á ljóðum galla;
vonin kát er þó til þín,
þú forlátir, vína mín!

Þritugasta október
endað sendi' eg blaðið.
Eld á kasta áttu hjer
Ónars rasta jó frá mjer.

Eitt þúsund er ártal senn,
átta hundruð betur,
sextíu' og fundin fjögur enn;
fróðir grunda þannig menn.

Kært í anda eg þjer sel
ástar beztu kveðju;

Fafnis landa fagra hvel,
frí af grandí lifðu vel!

Seli þraut og sorgirnar
sólar stóla Jöfur;
ljósar brautir lífsstundar
liggi' í skauti gæfunnar.

Silki nuanna hljóti' hjer
hamingjunnar gnóttir;
geðs um brunna glansi þjer
gleði sunna hvar þú fer.

þolinmæði þinni lund
þengill hæða geði;
hljóttu gæði' og friðarfund,
foldin klæða' í vöku og blund.

Vil eg jafnan vina þín
vera, meðan tóri,
kærust dráfnar loga lín!
Ljóða safnið mitt svo dvín.

*

*

*

Stök vísa til sömu.

Lína' að vana viðfeldin
vina unír kvæðum,
hennar svana söngurinn
sigtýs hana vekur minn.

LJÓDABRJEF

til Jóns bróður míns.

Brjef og penna báðum spennir eg mundum;
hlýri kæri! heyrðu mjer,
hróður færa læzt jeg þjer.

Vildi' eg reyna veisir fleina mætur,
stundu eina stytta þjer
og stefja grein að rita þjer.

Þó jeg vildi, það og skyldan býður,
ljóða þjer að laga söng,
litil eru til þess söng.

Óskir vanda eg af landi sagnar:
lukku standið þróist þjer,
þeytir branda, hvar sem fer.

Örfa geymir, að þjer streymi gæfa,
eins og falli elfur blá,
ofan af fjalli nið'r í sjá.

Læt jeg vita lundinn hita ósa,
fjekk eg litið, fært í stef,
frá þjer ritað sendibrjef.

Pálma milli' og páska snillilegan
fjekk jeg hróður fagran þinn
frá þjer, bróðir kæri minn!

Mikið yndi auka lyndi náði
 sónarjöfurs sending þín;
 sumargjöfin var það mín.

Þakkir bjóða þjer skal ljóðin fyrir,
 endurgjalda ei þó kann,
 ill mun valda fávizkan.

Hvað skal mjer að mæta hjer í ljóðum
 þeim, sem ber í bragarskrá
 báleygs kera snilli há?

Í þorra endi þú mjer sendir línu,
 frjett er þuldi' að fōður minn
 foldin huldi nýdáinn.

Jeg nam losa jöfur ofar sólu,
 er til sín kalla eyndum af
 orma valla rjeði staf.

Að því sinni ei þig sinna mátti;
 virða smaug um vōðva þá
 veikin tanga hjer út frá.

Hún um jólin hjelt mjer bólið viður,
 heilsu ránið hlaut jeg þá,
 hálfan mánuð, sem jeg lá.

Mjer uú síðan meður prýði líður;
 hlotið góð því heilsu kjör
 hefur glóða ránar vör,

Þakkir gjalda þeim Alvalda má jeg,
lífs er greiðir göturnar
gegnum skeiðið hjervistar.

Þó að ljóðin þjer jeg bjóða vildi,
fátt af góðu frjettunum
færðu' í, bróðir, seðlinum.

Einir fæðast, aðrir klæðast moldu
og himnum gæði hljóta á,
heimsins mæðu leystir frá.

Nú Erlendur nár örendur hvílist,
er á Borðaeyrinni
átti forðum heimili.

Ólafsdóttur eyju gróttu sáða,
Guðrúnu Brandagili frá
gjörði standið heljar þjá.

Bjarna dáinn bragnar fá að sanna,
Magnús kund frá Kolbeinsá;
kalinn undir fönnum lá.

Fleina lundinn fjörs að stundar lokum
frosta-harða hretviðri
í helju barði' á góunni.

Í sömu viku sendi hnikars loga
jelin fólu' í feigðar rann,
Feykishóla vinnumann.

Arni hjet sá eyðir fleta linna;
hann ófundinn hauðri' er á,
hvítum undir falinn snjá.

Í hamföllum æða gjörir helja
feigðar snöru fljettandi,
fljótt óvörum komandi.

Á lífs stræti að því gæta megum,
búast ætíð undir vel
oss að mæti bráðum hel.

Þegar líður lífsins tíð á enda,
gleðin blið oss gefst þá strax;
gláðir bíðum þessa dags.

Köld er tíðin, kemur lýð að бага;
herjans stóra hringa ná
hjúpar snjórinn nið'r að sjá.

Hylur sjóinn hafis óalegur,
ýtum slingum eykur grand
allt í kringum Norðurland.

Höldar eru heylauser að öllu,
sumir skera sauði' og kýr;
sýnist vera gæfan rýr.

Til vor hingað Húnvetningar komu
birtu ægis mikla með,
á mörgum bæjum keypta fjeð.

Hversu lengi hagar gengur svona
veit um svæði nú ei neinn,
nema hæða kóngur einn.

Öll vor gjörum Guði kjörin fela;
hvort oss gengur með eða mót,
mun þá fengin rauna bót.

Ljóðin skráðu læt jeg kljáð á enda.
Betur virtu' enn unnið er,
ægis birtu frægur ver.

Eyddur trega óska jeg að sjertu;
góins vega gefist þund'
giptulega hver ein stund.

Holl og trúföst hjá þjer búi gæfa,
lundur klæða, lífs um stíg;
lofðungr hæða annist þig!

Loks nær þínar lífsins dvína stundir
og dauðinn náir byrgja brá,
bústað fáir Guði hjá!

Þegar brjefið þetta hefur lesið,
bið jeg knefa bála rjóð
brenna' án efa það á glóð.

Seggir vitrir segja ritað vera
nú af öldu níttjándu
níu' ár töld og fimmtíu.

Hjer á Kollá hef jeg ollað línum
og japa mana játask hlín
Júlfana systir þín.

LJÓDABRJEÐ

undir nafni B. Jóh. sonar til systur hans.

Fuglinn óma, fast er svaf,
fyrst þá ljómar dagur,
lætur hljóma ljóða skraf
ljettum góma fjöðrum af.

Fjaðra smái fuglinn sá
flýgur þá með skyndi
yfir bláa lísu lá,
leita náir fund þinn á.

Kominn nær í kjöltu þín
kvakar spakur þannig:
heill þjer, skæra bringalín,
hjarta kæra systir mín!

Ósk mín þessi' er ár og síð,
að þig hressi gæfa,
dofra versa dyggðug hlið;
Drottinn blessi þína tíð.

Alla daga eins og rós
auðnu hægur blómgist,

gleði fagurt lýsi ljós;
lífs þíns saga fái hrós.

Sem í blóma björkin skín,
háin sóma vertu;
dyggðir frómar dafni þín,
dýja ljóma kæra hlín!

Sanna tryggð, mjer sinnandi,
systir góð! jeg þakka,
á er byggð var blómstrandi
bezta dyggða grundvelli.

Mig þar tíðum minnir til,
mikið þýð í lyndi
sýndir, fríða silkibil,
sanna blíðu' af kærleiks il.

Til þess minnir marga stund,
meðan þú varst yngri,
mínar kinnar ljúf í lund
ljeztu þinni hlýja mund.

Lund er þannig barna blíð
en breytist mannlegt sinni;
ellin kann að kæla um síð,
komna' er sannar aðra tíð.

Hjéðan snúa huga frá
hlýt jeg flýti meður,

birtu hnúa' ef hlýðir gná
hag vorn nú að minnast á.

Í góðu lagi liður mjer,
lof sje hæða sjóla!
það jeg sæ og fundið hjer,
fátt ánægju betra er.

Sumt þó bjóðist haugarjóð
blandið vindi ama,
ungu jóðin mykja móð
mitt og góða ektastjóð.

Tára freyju friðri bil
frjettir rjettar þulið
get jeg eigi, en þó vil
eitthvað segja gamans til.

Jeg ei hátt í hróðri syng,
heldur fátt um skrafa,
þó fremji' ósáttir fróns um bing
flokadrátt og óeining.

Þó misskilningur fæli frið,
fram hjá því eg sneiði,
og Bjarneyingar berjist við
bræðra þvingað fjelagið.

Hjer um svæði sumstaðar
sagt er klæðist nokkrir,

karlar bæði' og kerlingar
köldum slæðum heljunnar.

Margbreytt líður lífsins skeið;
lukkan blið er sumum,
hinir kviða' og hart við neyð
hljóta að stríða fram að deyð.

Ljóða galdur greinir þjer:
gæfu að hæfa kjörin,
hafa falda foldir hjer
fastnað skjalda runnar sjer.

Leita' að skjóli lukkunnar
lengi drengir stunda.
Vill í skóla veraldar
velta' á hjóli breytingar.

Láti hver einn lynda sjer
lán, sem Drottinn gefur,
og hvað sem ber að höndum hjer,
hughrauster því tókum vjer.

Allt um síðir angar dvín,
eins og bliðu kjörin;
allt að líður lokum sín,
líka smíðuð kvæðin mín.

Þannig endar þetta blað,
þjer jeg sendi smíðið;

kastaðu brenndum eldi að,
engum kenndu manni það.

Þú mátt segja, systir mín,
söng minn elgi sagan;
jég vil feginn falda lín
forláts hneigja bón til þín.

Átján hundruð — ártal hjer —
eitt sextíu og fjögur
kveðið mundi þetta þjer
þann tíunda desember.

Ljót má sannast ljóða skrá;
lestu best í tómí.
Heilsaðu manni þínum þá
þýðust hrannar loga gná!

Heitan kærleiks koss frá mjer
kvæðið til þín færi.
Sólar mæring'r sendi þjer
sóma' og æru, hvar þú fer.

Mín þjer hríni óskín á
alla þína daga:
ætið kríni auðna há
elda rínar kæra gná!

Lífs nær bönd af baugarist
burtu slitin verða,

fagni öndin friðarvist,
falin höndum Jesú Krists.

Kyrtla slóð svo kveðjandi
kossi ástar bezta
ómerk ljóðin endaði
eg, þinn bróðir hjartkæri.

NOKKRAR VÍSUR

undir nafni Ó. Br. d.

Mín elskandi vina væn!
vifs svo andann finni,
þjer til handa' að þinni bæn
þundar blanda' eg minni.

Hefði jeg füng að semja söng
af sónar ströngum ægi,
fyrir löngu spjalda spöng
sparaði' eg önga bragi.

Bliðust óla birtu lín!
bezt minn sálar hegri
hefur málað minning þín
marar báli fegri.

Hlaut eg í næði hjálpar stund
há þjer, gæða vina!

reyndir mæðu og meina und
mina' að græða og lina.

Löngun má eg muna það
mörkin bráins vega,
mjer gekkst þá í móður stað
mikið nákvæmlega.

Hjartað gott og býra dyggð
hefur þín vottað lundin;
lanni þjer Drottinn dýra tryggð,
dofra grotta hrundin!

Góðar stundir gleðinnar
glati lundar þínum;
ljúfa pundið lukkunnar
leiki' í mundum þínum!

Himna Jöfur hressi geð,
harma kröfur dvíni,
hans ráðstöfun hag þinn með
heilla gjöfum krýni!

Lifðu' í anda heil og hress,
hrundin banda metin;
þín elskandi óskar þess,
Oddný Brandi getin.

UNDIR NAFNI G. E. d.
til Guðr. Þórðard. (skáldkonn)

—

Mynda letur bundið brág
 blindni' eg met að forma;
 fyndir betra' á ljóðum lag,
 lindin seta orma!

Hróður sannan lands af lýð
 ljóða vannst með safni,
 glóða hrannar þiljan þýð,
 þjóðskáldanna jafni!

Gastu mornar gustin kætt,
 gróttu korna lína,
 er til forna sungu sætt
 söngva nornir þínar.

Veiga hlið! nær var jeg með,
 vaktir tíðum gleði;
 mikið síðan margt hefur skeð,
 myndað stríð í geði.

Mín hefur yfir fetin fá
 forlaga sviðð bára
 margt og drifið dagana' á,
 dokkin sífjar tára!

Hjóna bundin bandi frjáls
 birtu' er mundar lína;

græðir þundur elda áls
ama stundu mína.

Það er mein, sem þjáir mig,
þó ei neinum tjái,
fingra steina foldin, þig
finna einatt þrái.

Gleði' á skari muna míns
mundi hjara lengi,
ása bara hana þíns
heyra' ef svarið fengi.

Hvellan ljóða lúðurhljóðm
leiktu' á hljóða strengi;
þar að góðan gjöra róm
gumnar fróðir lengi.

Lífsins gæða gjafarinn
geymi klæðalínu;
fargi mæðu farsældin
fjörs á svæði þínu!

Eyði meinum æ frá þjer
auðnu hreinar gnóttir!
greipar steina grund svo tjer,
Guðrún Einarsdóttir.

TIL EYÓLFS JÓH. S. SKÁLDS.

—
 Langar að stilla ljóða vír
 lilju gillings róma
 og þjer, spillir skálda skýr!
 skenkja fylli óma.

Um jeg gjarnast yrki nú
 æsku farnar tíðir,
 þá eg var barn, en ungur þú,
 eldatjarna víðir!

Lesað' ef sá þig ljóða skrá,
 lifnaði hjá mjer kæti,
 kom jeg þá og knjám þjer á
 kaus mjer þráfalt sæti.

Gladdist löngum muni minn,
 mæddist öngvum þunga;
 herjans söng þá svanur þinn
 silki spöng við unga.

Jeg var æði lág á legg;
 lítill bæði mundum,
 þó fyrir kvæði kátan segg
 kyssa næði stundum.

Ópt jeg vann að óska mjer
 að eg þannig kynni,
 líkt og hrannar loga ver,
 löndungs spanna minni.

Kvendi smáu' í kynið brá;
 kvæða skrá að smíða
 loksins hjá þjer lærði' eg þá,
 lundur bráins hlíða!

Ópt var fögur æskan mín;
 ei fjell lögur tára,
 unz týru ögurs taldist lín
 ein og fjögurra' ára.

Nú kom annað efni þá,
 ung því fann jeg kvíðann;
 mérnum vann jeg fara frá
 fósturranni síðan.

Mig þá freku forlögin,
 forn með þreki stóru,
 tóku' að hrekja harðskiptin;
 ham í dreka vóru.

Ljóðin grunda litla stund,
 ljóma sunda viður!
 Glór' í mundum gæfu pund,
 gleðji lundar friður!

Sú þig bana blessar að,
 búi grana þunga!
 Júlíana þín er það,
 þú sást hana unga.

LITLI LÁFI

Gamanvísur um dreng á Sdmstöðum.

—

Muninn færist minn ódæll,
málma nær þjer stafur;
hljóttu æru heill og sæll,
hjarta kær Ólafur!

Þegar áar loga lág
lúnum þjáist muna,
vaxtar smáum vini hjá
veit jeg dável una.

Fjöll í skyndi fælast mig,
frá þeim hrindi dregli;
mjer til yndis eg lít þig
í hugmynda spegli.

Lítur víf á drösli dreng
dýrs um svífa kórinn;
líkt og sífa leiptri' af streng
loptið klýfur jórinn.

Reiðar tygín gotans gljá;
grund þó dýja ljóma
rennir hlýjast augum á
ungan knýi skjóma.

Hógværð prýðir glaðvært geð,
glóir blíðu svipur

andlits friðum farfa með;
 freyrinn skíða' er lipur.

Sjónar kranzinn segulblár;
 svipinn hans jeg kenni;
 fagurt glansar gulbjart hár
 göfugs manns við enni.

Þú, sem hróður beztan ber,
 blómið góðra manna,
 eigðu móðu elda ver!
 um þig ljóð frá svanna.

STEINUNN.

Þú ber margt, sem hæfir hól;
 hjer um skarta kvæðin;
 gegnum bjarta brúna sól
 blika hjartagæðin.

Þegar hjá þjer, bringalin!
 hamingjan stráir dreglum,
 vel má sjá á sjónar þín
 segul bláu speglum.

Baugi ef reinin hjartahlý
 harmi leynir sárum,
 sjónar steinar synda í
 silfurhreinum tárum.

En ef sinnast silkigná,
svo þú minnist harma,
líkt og tinnur leiptra þá
ljósin þinna hvarma.

Hrundin gulls með hárið bjart
hulda kosti geymir;
það er bæði mikið og margt,
sem muna hennar dreymir.

TIL JÓMFRÚ KRISTÍNAR.

Opt vekur þú mig, Óma hani!
aðrir þá væran festa blund;
já, þetta gamall þinn er vani,
þú flýgur eins um nætur stund;
þú ert, veslingur, vængjasmár,
verður því stundum fjaðrasár.

Fyrst að þú annars flögrar hjeðan
og fæst ekki' að biða eptir mjer,
kann ske jeg sitji kyr á meðan;
jeg kemst ei langt að fylgja þjer.
Ó, að jeg hefði, eins og þú,
útpanda vængi' að fljúga nú!

Jeg veit þú fer í Akureyjar,
þó enginn maður sendi þig;
komirðu svo þar sjáir meýjar,

segja skaltu þeim fyrir mig,
 eg biðji' að heilsa einsömlum,
 einungis norðan-stúlkunum.

Þess máttu gæta', ef þangað kemur,
 þitt skaltu stilla látbragð ungt.
 Eina ef sjer þar öðrum fremur
 angurblíða, sem stynur þungt,
 viðkvæma hjartað, sáruni sært,
 sje þjer ætíð að hressa kært.

Heilsaðu frá mjer henni Stínu
 hjartanlega og kysstu fljóð.
 Það líður ekki' úr minni mínu,
 að mjer hún var svo ljúf og góð.
 Stund henni þig jeg stytta bið;
 stattu samt ekki lengi við!

TIL SÖMU.

Vertu sæl, vina mín!
 vaxi æ gæfa þín
 fjörs öll um fet;
 blómgist þinn heiður þjer,
 hverja sem leið þú fer;
 blessunar beiði' eg þjer
 bezt sem jeg get.

Allt er hljótt, því sætið autt er svanna,

sveipa gleði leiðindanna ský;
 en vjer biðum blóma vordaganna,
 brosleit vonin leikur sjer að því.

Þú með vori þegar hingað kemur,
 þá mun aptur glaðna fyrir sól;
 því að, vinn! þú kannt 'mörgum fremur
 þíða' og lífga hvað sem áður kól.

Unan, heill og ótal gæði fleiri,
 allt að hverfi þínum lífsins stig.
 Minar bænir bliður Drottinn heyrir;
 blessun sína leggi' hann yfir þig!

TIL SÖMU, ÞÁ Í REYKJAVÍK.

Flaug nú burt minn hugur í fuglslegum ham,
 fjöllin háu yfir í loftstraumum svam
 um ókunnar leiðir og örðongan stig;
 á augnabliki sama hana finnur samt þig.

Skýzt hann þinn á ljóra og skyggnist um gler,
 skóðar hana allt vandlega' og gáir að þjer;
 sjer hann þig, mín vinn! þar söma kann best,
 sauma þinna' er gætir og bækurcar lest.

Útlit þitt er sama og svipurinu þýr,
 sakleysið askunnar hjá þjer enn býr;

lífa enn þær mjallhvítu líljur hjá drós,
er liggja í kringum þá blómgudu rós.

Sjer hann bláu augun þín söm eru' og hrein
segul- líkja má þeim gjarnan við -stein;
en brúnanna himinn er bjartur og hreinn,
þýr þar ekki hræsni' eða flattskaður neinn.

Bólfestu hefur sjer búið þar tryggð,
blíðlyndi, hreinskilni, auðsveipni, dyggð,
stöðugar gáfur með vinsældar vott,
viðkvæmast hjarta og margt fleira gott.

Því næst minn andi heim flóktandi fer,
frjettirnar ágætir segir af þjer,
um leið og hann kveður þig, Kristín mín
kvakandi flýgur og syngur þjer ljóð.

Sit þú heil, vina, og sæl alla tíð,
sveipi þig unan og hamingjan blíð;
gæti þín Drottinn og gefi þig, sprund,
glæða og heilbrigða okkar á fund!

ENN TIL SÖMU.

Þegar jeg þenna hef í hönd
og hripa neuni línu,
min þá rennur óðfleyg önd
opt til hennar Stínu.

Sú hjá lýðum kurteis, kát,
 kvenna prýðir flokkinn;
 haugs er friður lítilát,
 lýsir blíðu þokkinn.

Skyldi hlæja muni minn,
 mundar snæja hliðin,
 hjer ef sæist heim komin,
 húss og bæjar prýðin.

Verður fundi fagnað þeim,
 flestra lund er gleður
 þegar sunða svanur heim
 syndir sprundið meður.

TIL FÓSTRU MINNAR.

Lifðu í friði, fóstura kæra!
 fylgi þjer ætíð lán og æra
 öll þín lífs ófarin fet;
 hljóttu gleði' í hárrí elli,
 hamingju þína aldrei felli
 nokkurt tímans harmahret.

Líð þú burt sem ljós úr heimi,
 ljóss á vegum Drottinn geymi
 þig við sína hægri hlið;
 nær sál þín þá í sælu' útvaldra

syngur lofð þúsundfalda,
fyrir mjer eina bæn þú bið.

Ilvar sem að jeg hrekst í heimi,
hugur minn þjer aldrei gleymi;
nákvæm móðir mjer þú varst.
Jeg er hin sama Júlíana,
jörð er þekkir byrðar grana,
og sem barn á örmum barst.

TIL MAD. R. J. d.

þú sem ræktir hið þurra strá,
þrásinnis kalið lífs á vetri,
rót sem þó hafði blöðum betri, —
en vökvalaust blómstur visna má;
hjá þjer það náði nýjum kjarna;
nákvæm, sem kærust móðir barna,
þú ljezt það vexti og þrifum ná;
því stendur nú hið veika strá.

Heilnæm mjer voru og holl þín ráð,
hjarta þau náðu viðkvæmt sýna
og vakanda' auga' um velferð mína;
það sann jeg æ, nær þess sjekk gáð.
Þá minn var andi' í fólskum fjötrum,
þú færðir hann í skart úr tötrum,
lífgaðir sál með lempni, og dyggð;
launi þjer Drottinn slíka tryggð!

Þig skal jeg muna' um æfi' ár
 og æðar meðan blóði spýta,
 í þakkar skyni' ef þú vilt nýta,
 allt hvað jeg get þjer opið stár;
 en það er ei nema vilji veikur,
 við mig því sjaldan gæfan leikur;
 en eg veit síðar, ef ekki' í bráð,
 upp sker þú dyggða þinna sáð.

TIL ARNDÍSAR JÓNSDÓTTUR,
undir nafni ömmu hennar A. P. d.

Bið jeg í nngu brjósti þínu
 blómgist vel akur dyggðanna;
 það verður gæði mæddu mínu
 mesta gleði og ánægja.
 Framsýni, vizka, forsjálni
 fylgi þjer allt að grófinni.

Alvaldur leiði ætíð svanna,
 aldrei svo neinni mætir þraut.
 Græddu þjer hylli Guðs og manna,
 gæfunnar rjetta feta braut,
 foreldrum elsku veittu vott,
 vertu iðin að læra gott.

Vandaðu orð og verk þín bæði,
 vonaðu æ á Herrans náð,
 voluðum jafnan veittu gæði,

vertu í þrautum stillt og gáð;
svo eptir dauðann sælu vist
sannlega fær með Jesú Krist.

SAMA ÖDRUVÍSI.

Alfaðir ætíð leiði
Arndísi, hvar sem fer;
gleðisól hýra' í heiði
hann láti skína þjer.

Foreldra gagn og gleði
Guð láti verða þíg;
glöð með hógværu geði
gangirðu lífsins stig.

Vaxi þjer vizka og heiður;
völuðum aumkun sýn;
gjöríst þinn vegur greiður,
góðkvendið Arndís mín!

TIL MAD. KR. HJALTALÍN.

Eins og um himíns bláan boga
blikandi dreifist stjörnu krans,
eður sem norðurljósinn loga,
lukkan með yður stígi dans,

og bezt sem döggr um blíðast vor,
blessanin drjúpi' í yðar spor.

Allt eins og sól af himni heiðum
hellir geislum á vora jörð
og skrantleg blóm á skógarbreiðum
skjótt lifna þá í hlýjum svörð,
svo glói sunna gleðinnar;
gangi' yður allt til farsældar!

TIL BRÓÐUR MÍNS.

Þamingjan hvert eitt sinn,
hjártkæri bróðir minn!
leggi þjer lið;
lífs þínar leiðirnar
liggi um frón og þmar
greinum und gæfunnar;
Guð þess jeg bið.

Lífs allri' á leiðinni
lukkunnar meðbyri
fylgi fleins ver;
mótlætis mótvíðri
mætir þú aldreigi;
ánægja' og inndæli
æ sje með þjer!

NÝJA BLEKIÐ.

gamanvísur um lítinu dreng.

—

Nú skal reyna nýja blekið,
náttúrlega' úr búðinni tekið;
en höfum ekki hátt um það!
mjer verður stundum flest til fanga,
jég fjekk að kyssa' hann litla Manga,
og varð mjer að góðu', en veiztu hvað?

Hann er ungur yngispiltur,
en svo bliður, hreinn og stilltur,
saklaus æska' í augum hlær;
laglegasta lipurmenni,
litill vexti og svipbýrt enni,
hefur og brúna blysin skær.

Man jég nokkuð — mjer er vikið,
að minnast á horfna augnablikið,
er aldrei framar koma kann.
Skein úr augum broshýr borgun
til Billu, sem hann vakti' í morgun,
og lit hún brá, er leit á hann.

Hún er og á æsku skeiði,
eins og sunna björt í heiði,
í gáfuðum augum gleðin skín;
og minna kann það vera varla
en verði jég hann mág að kalla;
því njóðið það er frænka mín.

Það er að segja' ef allt fer svok
 eins og jeg er helst að vona,
 að hún biði eftir þal.
 Verði' eg lífs þann vígsludaginn,
 vil jeg margan yrkja braginn;
 því hjónaskál þeim helga skal.

KVEDJA.

Kærasta senda kveðju þjer
 Kristín, Vigdís og Júlíana;
 á þessum kalda ormaþana
 þær hafa' opt óskað þjer hjá sjer
 þú hefir lífgað flökkinn fljóða
 með fjöruga sál og hjartað góða;
 háfleygar andans hræringar
 hefur þú jafnt sem viðkvæmar.

Munum við jafnan muna þig;
 mundu' okkur líka, vina kára!
 Ó, að við mættum af þjer læra!
 Þess hefur óskað hver um sig.
 Undarleg tíðin takmörk hefur,
 tekur frá öðrum, hinum gefur.
 Fylgi þjer Guð og farðu vel,
 frí við hín dimmu sorga jell!

TIL DÝRFINNU.

undir nafni mad. Kr. J. d.

Mín vina! Okkar æskuvor ei gleymist
 og einatt það í hjörtum beggja geymist,
 þá sátum báðar saman
 við silfurskæran foss,
 og á oss dögga hann dreifði,
 sem dýrum vinar koss.
 Ljekum við, lukkan var með drósum;
 sakleysið sýndist baða' í rósum,
 sakleysið.

Og sólin geisla silfurtárum þvegnum
 nam senda okkur fossinn tæra gegnum;
 þar breiddist bliða' að vöngum
 hjá blómsturpaktri rót,
 og bjargið segulbláa,
 það brosti okkur mót.
 Kváðum tvær kvæðin glaðri tungu;
 bergmál skær, skemmtin undir sungu,
 bergmál skær.

Og manstu líka, mín ástkæra vina!
 svo marga fagra barnaleiki hina?
 Með blómum krýndu kerfi
 við kringdum okkar hár,
 af síflum festar brugðum,
 sem fara þótti skár.
 Lund var blið, bros ljek þá á vörum.

Æskutið er nú sem á förum,
æskutið.

SPAUGVÍSUR.

við stálku.

Þú hrundin gulls með hárið fagurgyllta!
það hugsa til þín ótal margir piltar;
þeir mæna mjóum augum
og með sjer tala hljótt:
Jeg er af henni hrifinn,
mitt hjarta' er ekki rótt.
Fengi' eg snót, farsæll yrði' eg lengi;
fengi' eg snót, fyndi' eg yndis gengi,
fengi' eg snót.

En hrundin gulls með hárið fagurgyllta!
þú hugsar ekki neitt um þessa pilla;
þú brýtur í þeim bakið
og biður þá lifa vel,
og aumingjarnir æja
með angrað þhugarþel.
Augun þín opt þá urðu skritin;
augun þín engin hafa lýtin,
augun þín.

LANGLOKA.

Undir nafni karls til stálku.

—
 Blessunin mín blíða!
 bæri' eg engan kviða,
 fengi eg þig, friða
 foldin linna hliða!
 Jeg ljett' ei lengi biða
 lands um grundu víða
 að venju vaskra lýða
 til vígslunnar að riða;
 jeg mundi hestinn býða,
 hann skal veginn skriða,
 en brúðurin bekkinn prýða,
 blómarósir þýða;
 jeg ljeti lunda skiða
 lokrekkjuna smíða;
 blund þar skyldum biða,
 blessunin mín friða!
 búskap byrja síðan
 og boði Drottins hlýða.

LANGLOKA.

*Maður, sem var að biðja stálku, átti bleika hryssu,
 sem hann vildi gefa henni og var þá sagt að vel
 gengi.*

—
 Ekki horfir í einn leik
 ormabeða hrund leik;

ef í staðinu býðst Bleik,
 bliðan gjörist óveik.
 Logar ástar á kveik,
 eða slær í burt reykt;
 hetjan, sem var hálfsmeyk,
 hlær nú, því ei von sveik.

—
 h.

ÓYNDI.

Ort til frændkonu minnar

—
 Systir mín kær!
 sorgin mig slær,
 sakna jeg fyrri tíða;
 leiðist mjer hjer,
 langsamt því er
 lífið, sem blandast kviða.

Huggan er ein:
 mín græðir mein
 mildasti faðir hæða;
 sje jeg þess vott,
 víst er það gott,
 veröld þó kunni' oss mæða.

—
 Þó að margt gangi vel,
 sje jeg sorganna jel
 sólir hvarmauna hylja með skugga,
 því að hjartað slær þungt;

meðan það er svo ungt
bilar þrekið, ef enginn vill hugga.

UM P. F. EGGERZ.

Máttartrje rjettra mennta
mannvinnur reynist sannur;
fósturlands fögur ástin
fóstruð er vel í brjósti.
Hann má heita að sönnu
— hugprýði lýsir dugur —
stoðin fjelagsins stöðug
sterkur í góðum verkum.

Vísinda vaflinn hrósi
vizku gyðjanna nyðji,
geðprúður gleðimaður,
gjafmildur rækir skyldur;
þöllyndur veg sinn vandar,
vinur trúr, þungur hinum.
Hygg jeg við aldrei haggizt
hregg þrauta Pjetur Eggerz.

FERÐAMAÐURINN.

Varð í veðri hörðu
valinn úti bákur;

ferðaðist meðal firða
 farmóður hlaut góða
 kvíld að lífsins kveldi,
 kraup til foldar á moldu.
 Sálin í dýrðar sölum
 sæl lof Guði mælir.

UNNUSTINN,

*gamantísa um mann, sem sagðist eiga unnustuna
 í austri.*

Rósofnum rekkju dregli
 röðull þá lyptir frá,
 skýrt í þeim skæra spegli
 skoða jeg meýjar brá,
 sem ástar björtum blossa
 brennanda á mig slær,
 svo heita hjartans kossa
 hugur minn sendir mær.

GAMLI BIDILLINN.

Til þín, ó, gölga gullblaðs dís!
 gamall jeg kem og ferðalúinn;
 á mig, sem er orðinn fauskur fúinn,
 ellin er böðull, ástin hrís.
 Hrek ekki frá þjer hærur mínar,

hjerna jeg krýp við sætur þína;
sárheitt þig elská' eg silkislóð!
sýður í hjarta aldrað blóð.

HARMAGRÁTUR BIÐILS.

Æ, það er hörmung, jeg ekki fæ njóta
ástar þinnar mitt kærasta vífi!
Jeg er sem laufblóð, í þeyvindi' er þjótá;
þetta held jeg að kosti mitt líf.
Bænnunum mínum þungum með þjósti
þverlega neitar þitt drámsama geð;
minu sárþjáða svala jeg brjósti
súrum táranna bikarnum með.

Vissirðu sjálf að jeg vildi þó deyja
vegna þín, bara' ef þú hefir mjer ljed
heitustu ást þína, afbragðið meýja;
örlætishendi jeg gladdi þig með.
Vonin mjer ánægju veitti svo hjarta,
vonin er áður sjer brá opt á leik;
þreyi' eg nú eptir með þunghúnu hjarta,
því að mig vonin svo dauðlega sveik.

Nú er úr hjartanu horfin öll kæti,
harmanna ískaldur gustur mig slær;
ei gat jeg hlótið það heims eptirlæti
hjá þjer að búa, sem varst mjer svo kær.
En því jeg heiti, að muna þig, meýja!

mynd þína geymi jeg brjóstinu í,
sár þó að gjöri mig söknuður beygja
og sortni í augunum raunanna ský.

SÆMUNDUR OG AGNES.

Mjúkfengan meyjjar vanga
mundum hann klappar stundum;
brenna á beggja munnum
blossandi ástar kossar;
hart slá í brjósti hjörtun,
heitt flæðir blóð um æðar;
sál hans í sælum dvala
sameinast bringareinar.

HRYGGBROTID.

undir nafni N. N.

Ópt hef jeg talað tryggða mál
við trúðu hrings og bedið hennar;
þú fannst mjer hjartað heitast brenna;
ó, það loganda ástarbál!
Skalf jeg sem fúin birkibrengla,
bað jeg vættir og helga engla
hjálpa mjer það að hremma víf,
breint þó það skyldi kosta líf.

Horfin mjer gjörvöll heill þá var;
 hún, sem jeg seginn vildi lokka,
 engan mjer sýndi ástarþokka,
 harðara steini hjartað bar.
 Það var svartnætti sólar minnar,
 svifu þá hret um skorpnar kinnar;
 hefndi jeg mín, því hatrið skar,
 og henni gjörði' allt til b

SKEGGVÍSUR.

Mörg ein meyjan starir,
 myndar bros um varir,
 eius og gefi auga segg,
 beljar í gylltum bylgjum
 og beltis o'nað sylgjum
 hans ið mjúka hryður skegg.

Þætti dúka stillari strönd
 stöðvast sjúk og hreggið,
 nætti' hún strjúka hlýrri hönd
 hans um mjúka skeggið.

GAMANVÍSA ;

kveðið við gamlan karl.

Mætti jeg njóta þín nætur og daga,

ný þá upp rynni mjer gleðinnar sól;
þyrsti jeg ekki' yfir þrautrm að klaga,
þínum í örmum er varmasla skjól.

GAMANVÍSUR,

undir nafni unglingstúlku.

—
Tími' eg ekki tíðinni að farga,
tómstundirnar hef jeg ekki margar;
í harðindunum bágt er mjer til bjargar;
börnin orga' á pallinum sem vargar.

Bóndi minn er að bjaka fróm til eyja,
bágt er mjer nú einsamalli' að þreyja.
þei, þei! hunda heyri' eg úti geyja;
«hann er kominn» litlu börnin segja.

SVAR MÓTI VÍSU J. Ó. S*.

Forsmáum þrða,
er þjóða sæmd myrða,

*) J. Ó. s. kvað:

Kvennsæmi' ei kenni' eg,
af kvenindst ei brönn jeg;
dauðann og djöfullinn drósum jeg gef.
Brönnulvínegriá,
geitkur úr Flóa!
í númeri einu jeg allt kvennsólk hef.

blíðmálga hræsnara biðjandi' um koss;
 vínið þeir svelgja
 og sálar hálfvelgja
 býr þeim í hjarta, hún brennir ei oss.
 Metum þá auma,
 unum við sauma
 og hörpuna sláum und hrynjandi foss!

VARAÐU ÞIG.

Flærð undir fögrum orðum
 finnum vjer mörgum sinnum,
 gallbland í kerri gullou,
 grimmt slagð í hýru bragði.
 Læðist opt ormur leður
 í lygnu vatni' óskyggnu.
 Æ er vandi að varast
 varginn í sauðarskinni.

SKILNAÐARSKRÁ,

kveðin undir nafni N. N. til karlmanns.

Við erum skilin skiptum að
 skömm mjer það væri þín að sakna;

Í himinlun húrra
 sál mín skal súrra;
 á Bakkusar velgum þar saddur jeg sef.

því öll sú minning, sem um þig vaknar,
 svikum er blandin, sje jeg það.
 Hún, sem þig tældi' af tryggða gengi,
 taki við og þín njóti lengi!
 Lifðu nú sæll og líði þjer
 langtum betur enn verðugt er!

— — —
 Að eiga þræl fyrir einkavin
 aldrei mun tryggðum fest;
 þar á jeg skyldi þekkja skyn;
 þú hefur kennt mjer bezt.
 Sakleysis þú með bliðum blæ
 brostir mjer lýrt á mót,
 en höggorms grimmd — jeg gleymt ei fæ —
 geymdir í hjartarót.

Frómlyndi mitt því fjekk hjá þjer
 fláráðan Júdas-koss.
 Eg veit að Drottinn ætlar mjer
 æðra og betra hnoss.
 Óhrelnlyndi þitt allra mest
 ásakar þína smán.
 Sæll ertu' af þinni sálarpest
 samvizku' og hjarta án.

HEILRÆÐI.

— — —
 Opt hið gylta augna tál
 oss fær villt uu fetið.

Vertu stillt og vel forsjál,
vont er þiltanetið.

Alla spara bliðu þer
baugs við hara röskan;
felld er snara' að fótum þjer,
falska varast möskvann!

Þrautir bindur þig um kring
þessi girnda vefur;
svipul mynd og sjónliverfling
svanna' opt blindað hefur.

Við skulum forðast vjelanót,
úr vöndu er að ráða;
biðjum okkar sjör og sótt
föður hæða náða.

—
Hjer mun renna' í huga þinn —
hrund gulls enn því spáir:
«Illegt er að kenna heilræðin,
en halda nenna fáir».

TIL VINU MINNAR.

Vertu nú hörð sem verkað stál,
vina mín! þó sjært ung;
láttu' ekki bogna' í brjósti sál,
byrðin þó flinnist þung.

Heiminn lát sjá þú háðr kjark,
bristu' af þjer flókin bönd;
best er við hann að brúka slark
og bjóð' honum knýtta hönd.

Æ, forláttu' allt og farðu vel;
fylgi þjer Drottins hönd!
Jeg er þín vina unz æð hæl
æfnnar slitur bönd.

PILTASKRÆKUR.

*Piltar voru að stríða stálkum með „pílkuskræk“
eptir J. Þ. s.*

Æ, æ, æ!
vantar nú vín í bæ.
Helzt þar til þá hressing fæ,
hrópa' eg auamt og segi æ.

Æ, æ, æ!
vantar nú vín í bæ!

Ó, ó, ó!
Naskan mín fríða þó;
kært við þinn jeg kossinn hló,
klígir samt og af því spjó.

Ó, ó, ó!
Naskan mín fríða þó!

Á, á, á!

sætt er að súpa á,
ramba, slaga' og rekast á;
roðnar kinn og verður blá.

Á, á, á!

sætt er að súpa á!

Í, í, í!

forina fell jeg í;
kámug verða klæðin ný,
á knjánum hlýt jeg liggja því.

Í, í, í!

forina fell jeg í!

Ú, ú, ú!

óhræsis dellan sú!
Hringsól, kom og hjálpa þú,
hjer jeg annars kafna nú.

Ú, ú, ú!

óhræsis dellan sú!

ÖLVÍSA.

Jag var beðin að gjöra drykkjuvísu undir lagið:

Kom, minn Rakkus, kom, mín nanna!

Kæmi Bakkus, kæmi nanna,
kæmi harpa' og skeminti dreng,
sypi' eg ólsins syala brunna,
svanna kyssti' og ljeki' á streng;
gleði sólin hýr í heiði

heitast mundi skína þá,
mjer og allar lífsins leiðir
ljettar flannast jörðu á.

KAFFILOF.

Kaffi hátt skal brósið veitt
heims um áttir kunnar;
það hefur máttug rjett til reitt
ríklund náttúrunnar.

Hreinsar blóðið, hita ljær,
hroll frá þjóðum tekur,
svalar móðum, svita' út slær,
sálir hljóðar vekur.

Eyðir doða, aflar mörð;
ei hef jeg skoðun ranga —
mörgum boðar fylling fjörs,
færir roða' á vanga.

Hrindir leti, herðir kapp;
hvað mun betur þakkað?
Kaffi met jeg mesta happ,
meðan get það smakkað.

STÚLKULÝSINHG.

Maður bað mig að lýsa konuefni sínu.

Kveða ljóð um reifarist
reyni' eg einu sinni;
hlýði þjóð, sem hefur lyst,
hjer skal fljóði lýsa fyrst.

Ármbaugs dökk, sem dyggðum ann,
dökkt ber höfuðreiði,
breiða lokka' að belti kann,
býður þokka ágætan.

Orma vallar vefjan ber
varir ofur nettar;
hefur stall und höku sjer,
hnöttótt, mjallhvít sem að er.

Ljósan farfa andlits á,
einkar hýr í bragði;
hefur djarfan svip að sjá
svæðis karfa loga gná.

Rjóð að sjá er stlki gná;
sívalt neðð beina;
ennishá og hrein á brá,
hefur smáu augun blá.

Japa hreiðurs hrundin svinn,
há og líka þrekin,

vel um heiður hárðir sinn
herðabreið og flatvaxin.

Nöðrustjetta hefur heið
hvelsing þjetta brjósta,
mittisnett og mjaðma breið;
mun jeg rjetta feta leið.

Allt ei mundi mion um stund
muni upp að telja;
gulls ber hrundin ljetta lund
og lipurt fundið gáfna pund.

Minn jeg þannig enda óð;
ýtar trúu mega.
Þetta vann jeg þekkja fljóð,
það og sanna munu ljóð.

Drottins leiði hana hönd,
hrindi neyð og kvíða;
allt að deyð um lög og lönd
lánið breiðist hrings að strönd!

ORT FYRIR SAMA MANN.

Silfurspennu hjá þjer heið,
hjartað kenni' í skorðum;
þauka' eg renni' á þina leið;
það er enn sem forðum.

Fram með straum þó stjóti hjer,
forlög naumast banna
þú í draumi' að dillir mjer,
dyggðug sauma nanua!

Vonin blíð og bænin hlý
bezt nær kvíða' að lina,
að við síðar sambúð í
sjáumst, fríða vína!

Feginn þann jeg fögnuð tek,
fríðar kanna vegi;
tungur manna, forlög frek
fá það bannað eigi.

Mín til reiðu' er bænin blíð:
bóls þjer eyðist stundin,
í lífi, deyð og dómsins tíð
Drottins leiði mundin!

Meðan hræra má jeg önd,
mergð þó særi nauða,
mjer, hin skæra skykkjuströnd
skaltu kær til dauða.

FURÐUVERKID;

gamantíður um barnahús

Sögð er víða saga merk,

sunnarlega' á hnötti
 hefur lýða höndin sterk
 heimsins smíðað furðuverk.

Nærri haldinn heilagur
 hnattar þar af búum,
 rausn margfaldri reisaður
 ríktí' einvaldur konungur.

Reisa sá nam turn um torg,
 til sem mændi skýja;
 flaggstöng há úr Freyju sorg
 friðri á var helluborg.

Silkitröfum veislað var
 vinda yfir hönum;
 sázt gullstöfum saumuð þar
 sagan göfug kongsættar.

Öll stórmerki af ættfedgum
 upp þar voru rituð;
 hreystiverk úr hólmgöngum
 hljómuðu' í sterkum kvedlingum.

Upp voru fest til undrunar
 andlits líki þeirra;
 heimsins mestu höfðingjar
 heyrði' eg flestir væru þar.

Ásýud ljek sem Absalons
 í augum hverrar meyjar;

hreysti' og þrekið hans Samsons,
háa spekin Salómons.

Sagan stíluð stóð svo ný
stóru' og gullnu lettri;
lesið skýlaust það var því
þriggja milna fjarlægð í.

SPÁ.

Hjer jeg náði heyra pilt
haga þannig orðum:
Gerði þráða geð með stillt
get jeg bráðum til mín villt.

Sú er meður hjarta brún
brikin eðalsteina.
Æ, mig gleður geðs um tún,
getur skeð að komi hún.

Henni lengi unni eg,
ei þó mengi viti;
helzt að þrengir hörmung treg,
hún ef gengur annan veg.

En mig grunar eins og vil —
ei jeg kviði neinu —
að hún muni mín þó til,
mararfuna vænsta bil.

Hún vill minnast eflaust á
 okkar heitin fornu;
 mörkin tvinna man jeg þá
 á minar kinnar lófa brá.

SJÓFERDIN.

*P. F. E. sigldi í lítt færni vedri frá Kollá að
 Borðeyri..*

Fært er ei á flóðamar
 fram um vegi skervallar,
 upp sig teygja alvotar
 Ægis meyar síðbrýndar.

Brúnum hleypa bráðreiðar,
 björninn kelpa, stórskornar,
 hóta að gleypa harðlyndar,
 hafa greipar út spenntar.

Sje jeg stýri sett fyrir;
 sörva týrum veitist byr;
 aldan knýr þó eins og fyr
 ummar dýrin varla kyr.

Kári andar yfir höf,
 út þenjandi siglu tröf;
 ekki er branda týrum töf,
 tekur banda jörinn köf.

Yfir löndin löngunnar
lægis öndin vel skeiðar,
syngja bönd, en seglrárnar
svigna stöndugt þjakaðar.

Óska náí eg Pjetri,
auðnan háa liðsinni
loga sjávar lærviði;
lendi sá við Borðeyri!

UM SAMA.

Kári anda köldum hljes,
kufl út þandi breiðan trjes;
bar að landi ljónið hljes;
lenti' í sandi geymir fjes.

NAFN MITT.

Jökull, úður, ljóma ljós,
laxabúðar þakið;
er tvískrúðuð akurrós
angur brúði vakið.

STAKAR VÍSUR.

—
 Allt í heimi' er eins og ský
 undan vinda þotum;
 lukkan við mig leikur í
 litlum bylja slotum.

—
 Stundum, þegar eg er ein, —
 engan mann það grunar —
 o'naf sjónar himni hrein
 hvarma skúrin brunar.

—
 Jeg við aldrei yndi bý,
 andinn sjaldan kátur;
 margt og valda mætti því,
 minn er kaldur hlátur.

—
 Eg er að grunda' á ýmsa lund
 angurstundu langa,
 hugsun bundin meður mund
 mínum undir vanga.

—
 Rjena gæði, rauna farg
 rekst að klæða línu.
 Ó, að stæði' eg eins og bjarg
 í vandræði mínu!

—
 Hjartað stynur, hugur minn
 helzt í skyn það gefur;
 ból á dynur, bliknar kinn,
 brugðizt vinur hefur.

GRILLUR.

Forlaga alda fleygir 'mjer
fram á kalda mæðu sker;
hjartað sjaldan heilbrigt er,
helzt því valda mennirner.

Háll mjer reynist heimurinn,
harmi leynir sefi minn;
hjá þjer 'einum huggun sinn,
huldra meina græðariinn!

Eru vegir vandfarner,
veröld elgi dillar mjer;
en jeg vil þreyja þolgóð 'hjer,
þó að deyja kærast er.

Held jeg götur hófs mjóar,
háll er flötur lukkunnar;
þegar í rötum raunirnar,
ramt mun að sötra dreggjarnar.

ÖLUND.

Hugar þrenging hjartað ber,
harmar löngum beygja;
en hvað gengur móti mjer
mon eg öngum segja.

ÖDRUVÍSL.

Gleðisföng ei gefast mjer;
geð má lengi beygja.
Mín sú löngun eina er,
að jeg fengi' að deyja.

UM AKUREYJAR.

Meðan þreyir í mjer önd
og lífs vegir duga,
Akureyja' að líta lönd
lífgar feginn huga.

Þar nam ganga' í greipar flest
gleði' um langar tíðir;
fyrir ranga meining mest
mætti' eg angri' um siðir.

VIÐ ÝMS TÆKIFÆRI.

Jeg má sannast optast und
örlaganna byrði;
finn jeg svanna lúrar lund
leiðindanna mörg ein stund.

Mjer er orðið lífið leitt,

lengur vil ei hjara;
fyrir tíð, sem eg hef eytt,
æðstan lofa hara.

Tiðum þó jeg þiggi sneyp, —
það er nógu skritið —
mun jeg róa minn við keip;
mjer er óalítið.

Dropinn holar harðan stein;
hvöss vindgola sveigir grein;
ellina þolir ekkert bein;
opt vill hvolast blæja hrein.

Lítil sæla lífs er ról,
langsöm kæla þreytir;
ekkert hæli' og ekkert skjól,
ama svæla byrgir sól.

Beran vang hin væna sól
vermdi langa tíma;
fauk nú þangað fönn í skjól,
frostagangi hagann kól.

JEG VAR SPURÐ HVERNIG MJER LIDI.

Mína' ef sjá vilt hagi hjer,
hryggða' er á slær skugga,

hafðu þá í huga þjer-
hrakið strá á glugga.

Um er hjalað, hví eg þá
hýma skal á soldu,
ónýtt, kalið ýlustrá
eitt í svalri moldu.

En þess gætum, stendur strá
og strax upp rætist varla,
því daga' og nætur dögð þar á
Drottinn lætur falla.

SUDURLANDIÐ.

—
Æskuvöll þar vissi' eg minn
vatns- hjá -föllum svölum,
heilsar öllum hugurinn,
hálsu, fjöllum, dölum.

TIL VIGDÍSAR.

—
Freðin óðar eru lönd;
eg þann gróður þrái,
Dísa góða hægri hönd
hörpu ljóða slái.

þín mun hljóma harpan vönd,
Hárs er flómar kvaka,
mín og Óma akurlönd
aptur blóma taka.

GAMANVÍSUR.

*drengur kembdi ull fyrir gamla konu; hún sagðist
sakna hans með tárum, þegar hann fór.*

Til þín hugsa' eg tryggða vinur! tæmist lárinn;
hjartað mitt í hljóði stynur, brynja tárin.

Þegar röðull renna tekur rjett í æ ginn,
sáran hjá mjer söknuð vekur sjerhvern daginn.

Brúna sólr vona' eg varmar viður sjáinn
kvölds í geisla kasti bjarma' á kulnuð stráin.

UM MANN, SEM KVAÐ

við kamba.

Í hamförum öndin mín
ung við gjörir jafnast fljóðin.
Sætt á vörum syngur þín
sálin fjörug ástarljóðin.

Von í barmi byltir sjer, —

burtu harma þeytir skýjum —
að jeg bjarma voga ver
vefja armi fá hlýjum.

þá skal leggja hönd um háls;
hjörtun beggja okkar titra;
blítt á segginn svanninn frjáls
sjónar neggið lætur glitra.

LAUSAR VÍSUR.

Fram með straumi forlaganna
flýtt jeg eins og íblað;
heims í glaumi¹ er hylli manna
hverful, sje jeg það.

Baki handar mætir mær;
mig skal grand ei furða;
kólnar andinn vinn vær,
vex þegjandi snurða.

Löngum Fama¹ leikur grátt,
lymsk af kyni þræla;
eptir hana bakið blátt
ber jeg og rifna hæla.

1) Orðstýrs (óhróðurs) gyðja.

SKJÁGLUGGINN.

Lýsir táli hugmynd há,
hvergi strjálar skímu
skugga' af sálar svörtum skjá
salinn malar framan á.

SVARTBAKUR OG ÆÐARKOLLA.

Sviða' og blæða sárin þín
svartbaks undan hrammi;
ver þó bæði börnin sín
blessuð æðarkollan mín.

MAÐUR MED HLJÓÐFÆRI.

Hátt er sló á hljóðfærin
hita sjóar meiður,
assa dó, en æðurin
upp sig dró í hreiður.

KVEDID VID STÚLKU.

Einatt syngur ástarljóð
ofur sling í rómnum;

kvenndið hringa kærum bjóð
klappaði fingurgómnum.

UM PILT OG STÚLKU.

Liggur á grænum liljudúk
lyndiskæni svanninn;
angun mæna ástasjúk
upp á væna manninn.

Opt þarf sinna elskhugann
ekran linna geyma;
verð jeg kynna viðburð þann
vinu minni heima.

Sólr hvarma blíðu bjarma breiða' á manninn;
skúrir harma þerrast þanninn;
þýða arma hefur svanninn.

LYNGORMARNIR.

Lyngormarnir langar trjónur löngum teygja,
eldi bæði' og eitri spúa;
ei mun hjá þeim gott að búa.

STAKA.

Um það þorum yrkja stef:
anda sporin hvetur
sá, sem borar nögl í nef
og nasa hörinn jetur;

HEIMSLYSTA VÍSA.

Fara' á skiðum styttir stund,
stúlku friða spennu mund,
sigla' um víði húna hund,
hesti riða sljetta grund.

SJÓMENNIRNIR.

Láta skeiða lægis örn, —
löðrið hvergi sefur;
Jónas, Grímur, Bent og Björn
Benzi, langi nefur.

Fljóti skeið til Flateyjar
fram um engi þöngla,
hátt er freyða hafmeyjar,
hjól og strengir söngla.

UM ÞÖRRA.

Snjóar hylja grjót og grund,
grimm er kylja nú um stund,
ísa þiljur þekja sund,
þorra byljir ýfa lund.

Núna sjaldan inndæl er
æðin falda linum;
þorri kaldan koss frá sjer
kinnum valdi mínum.

VINURINN.

Kulda hrollinn breint jeg missi;
hressing-olla þetta má;
vininn holla kært jeg kyssi,
kaffbolli heitir sá.

J. H. s.

Gamli Jón með giktinni
gengur þarna lotinn;
vegur dyggð á viktinni,
verði hann hryggjarbrotinn.

JÓN TIL UNNUSTUNNAR.

Þeim ei jeg ann,
 ást þinni' er stolið hefur;
 hata jeg hann,
 höndum sem um þig vefur;
 en kannske hann hengi þig heillin góð mín!
 Hvað ætli þá verði' úr mjer?
 æ, hjartað mitt bráðnar af bliðu til þín,
 'beiskara' en súrasta smjer.

UM SJÁLFA MIG.

Mjer er ekki mæðan huld,
 margt þó yrki' eg stefið;
 illa' er goldin skáldi skuld,
 skuli það vanta í nefið.

VOFAN.

Ljúktu' upp fyrir linda spöng,
 löngu sem er orðin köld;
 hingað fundið hef jeg lgöng,
 hittir þú mig seint í kvöld.

OFFUR TIL BYRS.

Svo að ýfist aldan stór
og við fáum leiði,
eigðu' hann Sæmund, Ásapór
ekki' er hann um lendar mjór.

Nú er fenginn bezti byr.
búðu þig snúðugt, Mundi!
offri sínu eptir spyr
Ásapór og situr kyr.

STÖKUR UM STÚLKU.

Hefur á vörum hjartað bert,
hræsna gjörir voga;
lyga ör, í eitri hert,
af fer snörum boga.

Þú ert spanga hlynum bjá
helzt í gangi lipur;
þínum vanga utan á
úlfgrár hangir svipur.

UM SÖMU STÚLKU.

Eru frúir S og G, —

allir að nýju skrafa;
 hjarta rýjan eflaust E
 ætlar því að hafa.

BÓN UM NÆPU.

Jeg tel hæpið, heillin góð!
 hjerna að jeg tóri;
 sit jeg gnæp og laga ljóð,
 langar í næpu bauga slóð.

Fái' eg hana, heillin góð!
 hygg eg bana fjærri
 þundar svanur þylji ljóð;
 þá andvana' ei sæðist jóð.

LEYNDARMÁLID.

Enginn vita af því má,
 opt fær híta af Jóni
 fingra þvíta fögur gná;
 fölnar litur kinnnum á.

SÍMON DALASKÁLD.

Fer um landið lúðurhljómur

af ljóða gandreif Símonar;
 sítöfrandi ástar ómur .
 ærir banda hrundirnar.

BÓK M. E. S. UM JÓHANNESAR GUÐSPJALL.

Lesi' ef vilt þú alveg af
 efnið bókar hjeðan,
 traustan þinn um trúarstaf
 taklu fast á meðan.

Þá er á enda þetta mál
 þeim frá trúar níði.
 Mun á Drottins metaskál
 metið allt um siðir.

Hefurðu' ekki örvilnast,
 eins og bókin vildi?
 hefurðu staðið hraust og fast,
 haldið trúar skildi?

GOTT OG ILLT.

Ekki glotta áttu við
 eða spott að gera;
 hjer, þer vott að höfðings sið,
 hjer er gott að vera.

Hjer er yndi, hjer er lán;
 hjer eru synda slóðir,
 hjer er í skyndi heilla rán,
 hjer eru blindar þjóðir.

Hjer er bundið glaðvært geð,
 gæfu' er sundruð skikkja,
 hjer er undirhyggja með,
 hjer er sundurpykkja.

Hjer er bæði heitt og kalt
 húsið gæða ríka;
 hjer ástæður hefur allt,
 hjer er mæða líka.

Hjer er leitun eining á
 eptir þreytu langa;
 hjer víst breytast hagur má,
 hjer er eiturslanga.

ELDIVIDARSPÍTA.

Þú ert ekki þægilig,
 þú ert eins og tíðin;
 kalla' eg hún ei kæti mig,
 kaldlynd bæði' og stríðin.

Hún er fremur súr en sæt,
 sem jeg hlýt á kenna.

Eg um síðir undan læt;
eldurinn þig skal brenna.

Tíðin kemur síðar sú, —
sje jeg opt þann máta —
eg verð mold, en aska þú;
ekki' er stórt að láta.

Munur samt á okkur er,
en þótt fari svona:
er mjer leyft, en aldrei þjer,
uppreisnar að vona.

ELLIN.

Eru svellin heimsins hál,
hart oss fella gera;
þvílíkt hrellir þreytla sál.
Þungt er elli' að bera.

Opt um blóma æskunnar
eyðir skjóma rausar;
tapast rómur, tennurnar
titra' í gómi lausar.

Verður gleði' að volæði,
valla geðið kætir;
tölur með sjer teljandi
tárum beð sinn vætir.

Ei eru login ósköpin
 um elliboginn, gráan,
 kinnasoginn, karlfuglinn;
 kvilla flogin þjá hann.

Haltur reikar seggur sá,
 sárum leikinn meinum;
 fætur skeika', hann skelfur þá
 skakkur á veikum beinum.

Kveður auði svipt frá sjer,
 sífeld nauðin þjaki;
 yndissnauður óska fer
 að sig dauðinn taki.

Línast þróttur, brátt að heim
 banasótt vill þoka;
 síðan ótt hann sækir heim
 svipýrð dóttir Loka.

ERFILJÓÐ.

Kveðin í kuldatíð.

Öll visna blóm í vænum lundi,
 vetrinum þegar yfir slær;
 einnig því líkust æfin mundi,
 oss þegar dauðinn gengur nær.
 Kollárfólk hlaut að kenna' á því,
 kulddinn því helju steypiti í.

Margur nú grætur Guðmund dáinn;
 grafinn hann djópt í foldu er.
 Dirfist jeg yfir dauðan náinn
 dálitla minning setja hjer:
 Söngvari góður, síglaður,
 sagður hinn bezti raddmaður.

Ó, hvað sárt gráta yngissveinar
 yfir dáinnar legurann,
 siðugrar einnar silki reinar,
 sem að úr kulda deyja vann.
 Sigríður hjet og söng mjög vel,
 samt hana burtu leiddi hel.

Hjer liggja' í moldar hvílu grafin
 hold og bein jómsfrú Solveigar;
 sálin til æðra heims er hafin.
 Höldar finna til saknaðar;
 kulddinn því henni bana bjó,
 blið og gamansöm var hún þó.

Hjer er og Jón í hauður látinn,
 hann var hinn mesti berserkur;
 mörg því nú situr mærin grátin;
 maðurinn þótti sjelegur.
 Hann ljezt svo vel til fjóða fær,
 fjórar þó hefði misstar tær.

Hjer undir liggur heiðurskvinna, —
 hana því margur tregar nú —
 Jóhanna' er kunni vel að vinna;

var þó tannlítil orðin sú.
 Hugprúð á kvöldin, hetjuleg
 hljóp í myrkrinu langan veg.

Stynja af gráti Staðhreppingar,
 sturlaðir hjer við dánarbeð;
 helja af grimmleik gjörði þvinga
 göfuga jómsfrú kulda með.
 Jóhanna Kristín, kurteis, væn,
 kunni þó enga rjetta bæn.

Hjer liggur Gunnar hauðri sólgin
 hann úr niðurgang' deyja rjeð.
 Unnusta hans af harmi bólgin
 húkir nú við hins dána beð;
 allt þar til biðil annan fær
 óhuggandi sú verður mær.

Hjer liggur jómsfrú Júlíana,
 jörðuð und háum bautastein.
 Sje jeg að fáir syrgja hana,
 samt munu hennar rotua bein.
 Myrkfælin, köld og matheil var,
 myndaði vísur leirburðar.

Hjer geta fróðir lesið lýðir
 lettrið, sem forðum skrifað var,
 meðan að legsteinn leiðin prýðir
 lofsverðri þjóð til minningar.
 Læt jeg svo falla ljóða klið,
 lengi sem skyldi haldast við.

LÍFSLEIÐI.

Einstök ekki' er bára,
önnur ris þá strax;
þó jeg leiti lags,
bágt er að bindast tára.

Um þó ei jeg ræði,
ýmislegt fær beygt.
Viðkvæmt hjarta' er veikt;
þrýtur þolinmæði.

Við engan er að kvarta
utan þann, sem bezt
bætir bölið mest
og sjer hið særða hjarta.

Hann veit, hve jeg kvíði
hverri einni stund;
en meðan hann sparar sprund,
styrkir hann mig í stríði.

•OPT ER Í HOLTÍ HEYRANDI NÆR.

Hjer í ljóðum herma skal, —
hafi þjóð af gaman í
heyrði' eg tróðu tvinna' og hal
tala' í hljóði saman,

Hann við mundi hjala sprund: —
 hugurinn stundi' í leynum —
 Ertu' ei bundin, blið í lund,
 brandapundi neinum?

Náði ræða nú í bráð
 nettust gæðadrósin:
 Ógipt bæði' og engum háð
 enn er klæða rósin.

Svipt af mjer varð sorgar hjúp,
 svaraði grjerinn vopna;
 einni hjer mitt hjartans djúp
 hlýt jeg þjer að opna.

Mitt erindi' er þá við þig, —
 þess jeg yndis leita —
 að þú blindir ást við mig;
 er því synd að neita.

Mælti: þekki' eg manninn ei,
 móins stekkja tróðan;
 en á rekk í þakkar þey*
 þokka fjekk jeg góðan.

Ei má handar hita strönd
 hjónabandi flíka;
 fleygir banda't í föðurhönd
 fel jeg vandann slíka.

*) Þakkar þeyr, tröllkonu vindur = hugar.

Hann við tvinna hjalar rist:
 Hug jeg sinn til langa
 vilja þinn að vita fyrst,
 vel ef kynni' að ganga.

Ó, þjer, gnáin hringa, hjá
 hjartað ávalt þreyir;
 mest jeg þrái það að fá,
 þú að já til segir.

Vöngum blóðið byltist í,
 brúður stóð í svíma;
 varð nú hljóð og þegir því
 þá um góðan tíma.

Þessa brjóta þögn jeg skal,
 því næst snót nam inna;
 eg læt njóta ungan hal
 ástarhóta minna.

Tryggðagæða bindum bönd,
 bórinn klæða glaður.
 Mitt skalt bæði hjarta' og hönd
 hljóta' í næði, maður!

Feginn rjetti henni hönd,
 handar kletta viður,
 og í fljettuð faðmlagsbönd
 fjellu' og settust niður.

Hvergi tvist þau tæmdu brátt
 tryggða lystugt minni,

ástar kystnst kossi dátí,
kannske' í fyrsta sinni.

Saman rekkur baugs og bíl
blíðu hlekki reyra.
Svona gekk nú sagan til;
svo er ekki meirá.

UM J. H. S.

þó að aldan æsi són,
ára tjaldur skeiðar.
Hraustur aldrei hræðist Jón
hauðrið kalda reyðar.

DUGGUVÍSUR.

Sem á vordag glaðheims glóð
gullna boga lætur skína,
er í blóma ung og rjóð
Ísabella Villhelmina.

Hvarma ljósin loga skær,
lýðir hrósa þeirra prýði;
gæfurósa runnur grær
röðul ósa kring um hlíði.

Kænn við boga kúpidó
 kann að toga streng og spenna,
 en sjer vogar aldrei þó
 ástarlogum hana' að brenna.

Þó hana belti örvum á,
 eldleg skeyti hans ei duga;
 því hún heita heilög má,
 hana veit ei neitt að buga.

En ef hún kann að umskapast,
 elda hrannar fögur dokkin
 og hjarta' að manni hneigja fast,
 hljóð mun annað koma' í strokkinn.

INDÍANA.

Þín munu fögur æfiárin,
 Indíana, fljóða blóm!
 verða' að gulli gleðitárin;
 geymdu' í minni þann spádóm.

Kvistir branda, kann að henda,
 kyrja' að vanda ástarróm
 og sín þjer andvörp ávalt senda,
 alskínanda meyja blóm!

En af því nei til ástarhóta
 ansar freyjan guðvesjar,

piltar sveija' og sífellt blóta
sínnum degi fæðingar.

GRÁNA VÍSUR.

Hjer jeg standa hugði kjur;
horfði á branda meiði,
greitt um land er Guðmundur
gotann þandi' á skeiði.

Högginn greiðir hörðum [mel,
hófum meiðir frónið;
er á skeiði vanið vel
valið reiðar ljónið.

Búkin teygði mjelamar,
makkan sveigði friða,
sterkar beygði stengurnar,
steinum fleygði víða.

Lundinn skíða' á baki bar
brátt um hliðarvega;
jórinn friði vakur var,
vaxinn prýðilega.

Heppinn, frægur, fótliður
fjörs um dægur er hann,
keppinn, þægur, þolgóður,
þróttinn nægan ber hann.

Getur blakkur borið mann;
 bliður sprakki á hann,
 mæt Prestbakka madaman,
 mjela rakka gráan.

Þótt bjóði mengi bauga ná
 bráins engið næga,
 fær þó enginn henni hjá
 hestinn lengi fræga.

Hygg jeg meti öldin öll
 undir setri mána,
 hún ei geti hófatröll
 hlotið betra' en Grána.

Þornalundur, það jeg sje,
 þófahundinn letur;
 Gráni undir Guðmunde
 ganga mundi betur.

PÖDDU VÍSUR.

Fjör og annað fallvalt er,
 flestir þannig skrafa;
 allt, er manna augað sjer,
 enda kann að hafa.

Minnast lýðir mæddir á
 meinið stríða', er hendi:

söðulgríði fallna frá,
fyrri tíð er kenndi.

Snerti elli faxa flagð, —
flest sú kelling niðir;
Padda að velli við það bragð
í valinn fjell um síðir.

Fegurð bar í blóma snjöll; —
brag jeg þar að lokki!
nafnfræg var sín árin öll
í reiðmara flokki.

Rann með hita ránar bör,
rauð á litinn hára,
líkt og þyti elding ör,
yfir fltjar smára.

Fim nam þjóta frónið um,
fann ei hót til mæði.
spyrnti grjóti' úr götunum,
gjörði róta svæði.

Fór með halinn hvergi treg,
hlaup að ala þráði
beizlasvalan burðaleg;
á bók sívalan gljáði.

Á bóga faxið falla vann;
freyjan axa þótti

fallega vaxin, fold þá rann
fyrirtaks með þrótti.

Þyt í keyri þegnum hjá
þeygi heyra nennti;
skvetti leir í loptið þá,
líka eyrun spennti.

Sjer að ósti sveigði munn,
sýndist þjósti stýra;
upp við brjóst á randa runn
reisti gjóstugt svíra.

Beizla fálan skauzt á skeið;
skatnar strjálást sáu
gneista bál, svo birti leið;
buldi' í stáli gráu.

Teygði böndin beizlis frá
bragna hönd að svæði;
nasir þöndust þá út á
þófa önd af bræði.

Stöðugt óð um laxa lá,
lofstýr góðan þáði;
brekinn móðu blái á
brjóstum sjóða náði.

Fljót á sundi' og fjörug var,
frá ljet hrundið boðum,

riðt sem hundur ranga snar
rynni undir vöðum.

Segir brjótur frægur fleins,
freys á snót sig gruni
fararskjóta' að annan eins
aldrei hljóta muni.

Leiri blandast líkaminn,
í loft nam andinn snúa;
mun þó standa minningin
meðal landsins búa.

Endar fjóðið eptir hræ
erfjórð, sem hirði
Þjetur fróður, bóndi' í Bæ,
og brag til góða virði.

Ellin há þó hríni á
hlyni bráins landa,
gæfan náí holla hjá
honum ávalt standa.

GÁTUR.

Hverjir eru seggir tveir,
þeir er saman búa
með augu tvö,
en eitt nef báðir?

Á þeim er gleði
augljós blettur.
Innsíli þeirra
eru ekru blómi
og sæfar innbúa
svitadropar.

2

Eina snót jeg áðan sá,
er sú næsta fögur;
hún kann mörgum hressing ljá,
hjer af ganga sögur.
Munnvið er, ef mat skal fá,
inikill liður nefi á;
vill ópt sitja vita hjá,
verður hún þá stundum blá;
en fæða hennar foldar heitir lögur.

3.

Bar jeg um braut
bróður og systur
sem voru komin

sitt laf hvorum;

hún sat á stóli

haglega gjörvum,

en í honum fólgin

fagurlima eyðir.

4.

Ein á konan syni sjö

samt eins margar dætur;

þó eru börnin bara tvö,

brúka' ei hönd nje sætur.

5.

Hann er úr málm,
 hefur álmur smáar;
 meður sálma' og sögurnar
 sínar skálmar göturnar.

6.

Sílfrið á baki jeg ber,
 hjartur, en háll jeg er;
 sýni' eg þjer sjálfan þig,
 sjáirðu framan í mig.

7.

Efstur mun jeg á allra brjósti,
 en miðja mín er sem mundangshóf.
 fótur minn er fram undan dyrum.
 Vini mína vil jeg opt tæla
 og geld þeim heiskju fyrir bljúkoss,
 það er að segja þegar jeg er fullur.

RÁÐNING Á GÁTUNUM.

1. Ljós í kolulampa.
2. Kaffkanna.
3. Kaffkanna úr eir, eldker, járnketill.
4. Vikan — dagur og nótt.
5. Stálpenni.
6. Spegill.
7. Brennivínsstaup.

FYRIRSAGNIR KVÆÐANNA.

	Bls.
Ólguhafið	1
Kvæðja til Íslands	4
Jeg sit kyr	7
Ísland	8
Morgunstund	9
Haustið	10
Við dúnhréinsun	10
Einveran	12
Eptir Ingibjörgu Guðmundsdóttur	12
Móðirin í kirkjugarðinum	14
Eptir barn	16
Móðurhugsan	17
Margmædda móðirin	18
Brúðkaupsvísur til sjera Þórvaldar og mad. Kristínar í Hvammi	20
— — — Jóns Jónssonar og Kar- ólínu Magnúsdóttur	21
— — — Bjarna og Sigríðar	24
Í brúðkaupi Friðriks	26
Æskan mín	27
Þegar jeg lá veik	28
Um sama	29
Angurstund	30
Sama efni	30
Harpan mín heima	31
Kvöldsjón	32
Vorvísur	33
Sláttuvísur	34
Um sama	35

	Blk.
Logn og sólskin	36
Um húsfreyju E. Guðmundsen	36
Gamanvísur til sömu	36
Til Karólínu	37
— sömu	38
Nýárs ósk	38
Til sömu	39
Ljóðabrjef til sömu	40
Stök vísa til sömu	46
Ljóðabrjef til Jóns bróður míns	47
— undir nafni B. Jónsonar til syst- ur hans	52
Nokkrar vísur	57
Til Eyólfs Jóns. skálds	61
Litli láfi	63
Steinunn	64
Til jómfrú Kristínar	65
— sömu	66
— sömu, þá í Reykjavík	67
Enn til sömu	68
Til fósturu minnar	69
— Mad. R. J. d.	70
— Arndísar Jónsdóttur	71
Sama öðruvísi	72
Til mad. Kr. Hjaltalín	72
— bróður míns	73
Nýja bleikið	74
Kveðja	75
Til Dýrfinnu	76
Spaugvísur	77
Langlokur	78
Óyndi	79
Um P. E. Eggefz	80
Ferðamaðurinn	80
Unnustinn	81
Gamli biðillinn	81
Harmagrátar biðils	82

	Bla.
Sæmundur og Agnes	83
Hryggbrotið	83
Skeggvísur	84
Gamanvísa	84
Gamanvísur	85
Svar móti J. Ó. s.	85
Varaðu þig	86
Skilnaðarskrá	86
Heilræði	87
Til vinu minnar	88
Piltaskrækur	89
Ölvisa	90
Kafflof	91
Stúlkulýsing	92
Ort fyrir sama mann	93
Furðuverkið	94
Spá	96
Sjóferðin	97
Um sama	98
Nafn mitt	98
Stakar vísur	99
Grillur	100
Ólund	100
Öðruvísi	101
Um Akureyjar	101
Við ýms tækifæri	101
Jeg var spurð, hvernig mjer liði	102
Suðurlandið	103
Til Vigdisar	103
Gamanvísur	104
Um mann, sem kvað við kamba	104
Lausar vísur	105
Skjáglogginn	106
Svarbakur og æðarkolla	106
Maður með bljóðfæri	106
Kveðið við stúlku	106
Um pilt og stúlku	107

	Bls.
Lyngormarnir	107
Staka	108
Heimslýsta vísa	108
Sjómennirnir	108
Um þorra	109
Vinurinn	109
J. H. s.	109
Jón til unnustunnar	110
Um sjálfa mig	110
Vofan	110
Offur til byrs	111
Stökur um stúlku	111
Um sömu stúlku	111
Bón um næpu	112
Leyndarmálið	112
Símon Dalaskáld	112
Bók M. E. s. um Jóhannesar Guðspjall	113
Gott og illt	113
Eldiviðarspíta	114
Ellin	115
Erfiljóð	116
Lífsleiði	119
Opt er í holti heyrandi nær	119
Um J. H. s.	121
Dugguvísur	122
Indiana	123
Grána vísur	124
Þöddu vísur	125
Gátur	128
Ráðning gátanna	129

